

TRYBUNA ROBOTNICZA

Nr. 97 — (768)

Katowice - Kraków - Wrocław - Częstochowa - Rzeszów - Kielce, Środa, 9 kwietnia 1947 r.

Rok V.

Dziś w numerze:

Ofensywa gen. de Gaulle'a

H. Wallace w Londynie

Na jedności wszystkich narodów demokratycznych opiera się pokój świata - mówi b. minister handlu USA

LONDYN, 8. 4. (obsł. wł.) Były wiceprezydent i sekretarz handlu w rządzie USA Henryk Wallace przybył dzisiaj do Londynu, skąd wyruszy na podróż po Europie. Wallace odwiedzi poza W. Brytanią także Francję, Szwecję, Norwegię i Danię, wygłaszając serię przemówień politycznych.

NOWY JORK, 8. 4. Przed odjazdem do Wielkiej Brytanii Henryk Wallace oświadczył, że będzie zwłastunem „dobrej woli i przyjaźni milionów postępowych Amerykanów wobec grup postępowych w zachodnich demokracjach europejskich”.

Następnie Wallace podkreślił konieczność jedności „między wszystkimi narodami demokracji”, ponieważ na jedności tej opiera się dobrobyt i pokój świata.

W sprawie pomocy dla Grecji i Turcji Wallace powiedział: „Odosiłem się przychylnie do programu pomocy dla Grecji, gdy byłem ministrem handlu. Silnie go popierałem, gdy wszyscy byli przeciwko niemu. Nigdy jednak nie byłem za pomocą wojskową dla Grecji i obecnie również jestem jej przeciwny. Gdy zrezygnowałem z zajmowa-

nego stanowiska, zakomunikowałem, że jestem przeciwny wszelkim formom imperializmu zarówno amerykańskiego, jak i brytyjskiego.

W czasie pobytu w Europie Wallace pragnie zaznajomić się z reakcją „szarego człowieka” na amerykańską politykę zagraniczną i ma nadzieję, że w dyskusji z przywódcami rządowymi znajdzie sposób wzmocnienia Narodów Zjednoczonych i okazania pomocy międzynarodowemu programowi odbudowy.

Na Radzie Bezpieczeństwa

„Decyzja USA w sprawie pomocy dla Grecji i Turcji

stwarza nieufność pomiędzy narodami zjednoczonymi”

oświadczył wiceminister Gromyko

LONDYN, 8. 4. (obsł. wł.) Na wczorajszym posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa w Nowym Jorku przedstawiciel ZSRR Gromyko podał ostrej krytykę projektu rządu amerykańskiego o pomocy dla Grecji i Turcji.

Wiceminister Gromyko oświadczył, że zamierzona pomoc rządu amerykańskiego dla Grecji i

Turcji jest przedmiotem rozważań rządu radzieckiego. Rząd ten uważa, że krok Stanów Zjednoczonych podkopuje głęboko autorytet ONZ i stwarza nieufność pomiędzy zjednoczonymi narodami. Rząd radziecki zdaje sobie w pełni sprawę z tego, że naród grecki potrzebuje pomocy z zewnątrz dla swej odbudowy. Pomoc taka musi być jednak realna i zaprowa- dowana przez ONZ. Pomoc ta nie może być parawanem dla akcji wojskowej jakiegokolwiek mocarstwa. W obecnych warunkach pomoc amerykańska proponowana Grecji nie przyczyni się do odbudowy kraju, a zaostriżę jedynie wojnę domową w Grecji.

Mówiąc o pomocy dla Turcji wicemin. Gromyko oświadczył, że pomoc dla Turcji nie jest w ogóle niczym uzasadniona. Turcja nie tylko że nie wzięła udziału w wojnie po stronie sprzymierzonych, ale wręcz przeciwnie pomagała Hitlerowi. Jej wypowiedzenie wojny Niemcom na stałe w ostatniej chwili i nie przyniosło najmniejszych korzyści walczącym o wolność narodom. Przemawiając po delegacie radzieckim, delegat brytyjski Ca-

dogan oświadczył, że jego rząd popiera stanowisko rządu amerykańskiego w sprawie pomocy dla Grecji i Turcji.

Delegat radziecki Gromyko zaproponował formalnie utworzenie komisji Narodów Zjednoczonych, która upewniłaby się, że pomoc ekonomiczna dla Grecji jest obracana istotnie na korzyść narodu greckiego.

Sprawa rozbrojenia

NOWY JORK, 8. 4. (obsł. wł.) Na wczorajszym wieczornym posiedzeniu komisji rozbrojenia ONZ w Nowym Jorku, de-

legat radziecki wicemin Gromyko oświadczył, że jego rząd nie zgadza się z amerykańskim i brytyjskim punktem widzenia, według którego przed rozstrzygnięciem sprawy rozbrojenia powszechnego winna być zatwierdzona sprawa międzynarodowej kontroli nad energią atomową. „Rozbrojenie jest konieczne — powiedział wicemin. Gromyko — jako akcja natychmiastowa, mająca na celu zmniejszenie nieznoszących ciężarów budżetowych poszczególnych państw”. Na koniec wicemin. Gromyko wezwał do podpisania międzynarodowego układu, stawiającego broń atomową poza nawiasem prawa.

Smutny koniec palestyńskiej „Gazety Polskiej”

Jedną z oznak rozkładu obozu „Małej Polski” w Palestynie jest upadek jej czołowego organu — wydawanego w Jerozolimie dziennika „Gazeta Polska”. Od połowy lutego gazeta ukazuje się w zmniejszonym do połowy formacie dwustronicowym rzekomo z powodu „trudności, związanych ze zwiększonymi kosztami”. Na tych dwóch stronkach gazeta drukuje powieści sądowo-kryminalną, natomiast coraz rzadziej pojawia się artykuł. Artykuły te cechuje pesymizm, bezsilność i złość i przyznawanie się do doznanej klęski propagowanej koncepcji politycznej.

„Gazeta Polska” walczy w dalszym ciągu przeciwko powrotowi

Polsków do kraju oraz — co jest charakterystyczne — odradza powrót również Żydom, strasząc ich zemstą w kraju.

„Trzeba, abyśmy się nauczyli kochać demokratyczny lud polski”

Min. Kopecký o roli Słowian w powojennym świecie

PRAGA PAP. Minister Kopecký wygłosił w Akademii Socjalistycznej w Pradze odczyt pt. „Rola Słowian w powojennym świecie”. Prelegent zwrócił uwagę na fakt, że idea słowiańska w Czechosłowacji nie jest tak rozwinięta jak być powinna. Wina tego leży przede wszystkim

Podziemie ujawnia się

Przed komisją amnestijną we Wrocławiu ujawnił się b. dowódca grupy podziemnej (Kraków — południe „plik. Stasiak”. Przybył on do komisji w towarzystwie „kpt. Maka” i łączniczki „Jadzi”. „Stasiak” wydał do swych byłych podkomendnych odezwę wzywając członków grup „Miści ciele”, „Huragan”, „Błyskawica”, „Skok”, „Żółw” i „Sep” do natychmiastowego ujawnienia się.

Gdzie jest niemieckie złoto?

MOSKWA, 8. 4. „Prawda” w obszernym artykule omawia sprawę złota niemieckiego skonfiskowanego przez władze amerykańskie po kapitulacji i stwierdza, że wartość złotych sztab, monet i kosztowności zdobytych przez wojska amerykańskie w Niemczech znacznie przewyższa cyfry ogłoszone przez prasę anglosaską. Dziennik stwierdza, że w sprawie tej powinno być przeprowadzone dokładne dochodzenie, gdyż wiele krajów europejskich powinno otrzymać złoto zrabowane przez hitlerowców w krajach okupowanych, jako odszkodowania wojenne. „Prawda” przypomina poza tym, że hitlerowcy ukryli wielkie ilości złota w krajach neutralnych.

Bilans handlowy Polski za styczeń i luty 1947 r.

Eksport - 24,867,000 dol.
import - 24,555,000 dol.

WARSZAWA, 8. 4. Obrót handlowy Polski w lutym r. liczone wg. cen światowych wyniósł 12.284.000 w imporcie i 12.284.000 w eksporcie. Przychód obliczony po cenach krajowych wyniósł w lutym złotych 721.295 tys., wywóz zaś — zł. 1.779.081 tys.

Analogiczne liczby za 2 pierwsze miesiące roku 1947 wynoszą: przywóz dol. 24.555.000, wywóz — dol. 24.867.000. W złotych przywóz 2.221.384.000, wywóz — 2.884.897.000. Pewne zamowa-

nie obrotów w lutym szczególnie po stronie przywozu spowodowane zostało głównie sparaliżowaniem transportu w całej Europie przez warunki atmosferyczne.

„Batory” płynie do Nowego Jorku

LONDYN, 8. 4. W sobotę, dnia 5 bm. odplynął z Southampton do Nowego Jorku polski transatlantyk pasażerski linii Gdynia—Ameryka „Batory”. Jest to pierwsza po wojnie podróż „Batory” przez ocean pod polską banderą.

Gen. Clay optymistą

Obrady moskiewskie ułatwią pracę Sojuszniczej Rady Kontroli

MOSKWA, 8. 4. Przedstawiciel Stanów Zjednoczonych w Sojuszniczej Radzie Kontroli gen. Clay opuścił Moskwę. W wywiadzie udzielonym korespondentowi dziennika „New York Herald Tribune” gen. Clay podkreślił, że został wezwany przez ministra Marshalla do Moskwy na dwa dni, celem

udzielenia delegacji amerykańskiej dodatkowych informacji. Wskutek nawału pracy musiał jednakże zatrzymać się w Moskwie dwa tygodnie.

Oceniając dotychczasowe wyniki konferencji moskiewskiej gen. Clay oświadczył, iż mimo, że ministrowie nie osiągnęli porozumienia w sprawie reparacji i stopnia decentralizacji Niemiec nie należy zaprzeczać się pesymistycznie na dotychczasowe wyniki konferencji. Ministrowie w wielu sprawach uzgodnili swoje stanowisko i posunęli się w swych pracach znacznie naprzód, udzielając Radzie Kontroli szeregu cennych instrukcji, które przyczynią się do polepszenia sytuacji w Niemczech. Gen. Clay zdemontował pogłoski jakoby wyjazd jego do Moskwy spowodowany został rozczarowaniem dotychczasowymi wynikami konferencji. Podkreślił on, że porozumienie osiągnięte w sprawie zasad demilitary-

zacji, denazifikacji i demokratyzacji Niemiec w znacznym stopniu ułatwi pracę sojusznikom.

Truman nie znajdzie poparcia u robotników brytyjskich

Projekt pomocy dla Grecji określony jako groźba dla pokoju światowego

LONDYN, 8. 4. W toku burzliwych debat na konferencjach różnych organizacji robotniczych i innych stowarzyszeń, jakie odbyły się w całej Wielkiej Brytanii, krytykowano brytyjską politykę zagraniczną oraz niektóre posunięcia polityczne innych aliantów.

Na konferencji t. zw. „Partii Kooperatywnej” w Llandudno w północnej Walii przyjęte rezolucje, ostro krytykująca pożyczkę amerykańską dla Grecji i Turcji, jako „groźbę dla pokoju światowego” i „usiłowanie obejścia Narodów Zjednoczonych”.

Konferencja narodowego związku pracowników publicznych w Werthing odrzuciła wprawdzie rezolucję mniejszości, potępiającą po-

litykę zagraniczną rządu brytyjskiego, ale wyraziła przekonanie, że rząd powinien uczynić wysiłek w kierunku praktycznego zastosowania polityki Partii Pracy proklamowanej w r. 1944.

Na konferencji związku pracowników sklepów rozdzielnicy w Blackpool oskarżono rząd o popieranie „ustroju reakcyjnych, zwłaszcza w Hiszpanii i Grecji”.

Po dyskusji uchwalono rezolucję która wzywa rząd do prowadzenia polityki demokratycznej no-socjalistycznej jako jedynego drogi zapobieżenia nowym konfliktom.

Delegatka Ramelson oświadczyła: „Jeśli będziemy popierać faszyzm, będzie to oznaczało wojnę”.

Delegat Vj. Kennedy, który wniosł ostrzejszą rezolucję odrzuconą na korzyść bardziej „niarkowiczej” ugrupowania, powiedział: „Czy możemy uczynić coś, by odwrócić po 18 miesiącach istnienia rządu Partii Pracy, że

wprowadziliśmy w życie nasze przyrzeczenia wyborcze w celu ustanowienia więzów przyjaźni między swymi ludźmi we wszystkich krajach?”

Spółdzielcy brytyjscy potępiają politykę Trumana

LONDYN, 8. 4. (obsł. wł.) Ogólnokrajowa konferencja brytyjskich Związków Spółdzielni potępiała amerykańską politykę w stosunku do Grecji i Turcji. Należy przypomnieć, że Związek Spółdzielców jest ściśle związany z rządem obecnie w Anglii Partią Pracy. Konferencja związkowców uchwaliła swą rezolucję potępiającą politykę Tru-

mana wbrew interwencji Komitetu wykonawczego Związku Spółdzielni. Przyjęta większością głosów rezolucja stwierdza, że amerykańska pomoc finansowa dla Grecji i Turcji stanowi groźbę dla pokoju światowego i zaprzecza zasadom demokracji. Nową politykę Trumana określono w rezolucji jako próbę porażenia O. N. Z.

Śląsk — of arom powodzi

W dalszym ciągu akcji pomocy powodziom wpływają wciąż nowe wpłaty na specjalne konto otwarte przez Redakcję Trybuny Robotniczej. Senat Politechniki Śląskiej w Gliwicach przeznaczył na rzecz powodzi 5% od uposażenia pracowników uczelni, co przyniesie około 200.000 zł. Związek Zawodowy Pracowników Administracyjnych Politechniki w Gliwicach przekazał znów na ten cel 4.500 zł. Nauczycielstwo i młodzież szkół powszechnych powiatu tarnogórskiego przekazały dotychczas 93.130 zł. Zbórka pieniędzy i darów w naturze na terenie powiatu trwa w dalszym ciągu. Pracownicy Dyrekcji Rudzkiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego w Rudzie wpłacili na powodzi 51.000 zł. Związek Zawodowy Robotników i Pracowników Przemysłu Budowlanego, Ceramicznego i Po-krewnych Zawodów w Polsce z siedzibą w Katowicach — 25.000 zł, pracownicy umysłowi Jaworznic — Mikołowskiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego — 22.524 zł, pracownicy Centrali Złomu w Katowicach — 14.427 zł, pracownicy kopalni „Biały Kamień” w Wałbrzychu — 11.800 zł, inż. Pawłowicz, dyrektor kop. „Biały Kamień” — 1.500 zł, Powiatowa Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa w Kluczborku — 5.000 zł, Oddział Polskiego Czerwonego Krzyża w Kluczborku — 2.000 zł, kpt. Włodzimierz Rogalski z Katowic — 1.000 zł.

Towarzystwo Przyjaciół Zolnierza w Sosnowcu, obradując nad zorganizowaniem świętowanego jako dla rekrutów, uchwaliło przeznaczoną na ten cel kwotę przekazać na akcję pomocy powodziom. Plenarne posiedzenie Zarządu Okręgu Wrocławskiego Związku Nauczycielstwa Polskiego we Wrocławiu uchwaliło i poleciło wykonać podległym sobie oddziałom powiatowym i inspektoratowi szkolnemu w terenie potrzebne do latania członka 1944 na pomoc powodziom.

Proklamacja Don Juana

LONDYN, 8. 4. (obsł. wł.) Pretendent do tronu hiszpańskiego Don Juan wydał wczoraj w Portugalii proklamację do narodu hiszpańskiego. W manifestie swoim Don Juan nazywa ostatni projekt gen. Franco próbą zamiany dyktatury jednostki na rządy dożywcze i określa je jako zamaskowanie rządów autokratycznych.

Z pobytu delegacji Rady Najwyższej ZSRR w Wielkiej Brytanii

Londyn, 8. 4. (PAP). Członkowie Rady Najwyższej ZSRR, zwiedzający Wielką Brytanię,

Wyjazd Trygve Lie do Ameryki

Osł. 8. 4. (PAP). Sekretarz generalny ONZ Trygve Lie opuścił Norwegię o 2 dni wcześniej, niż było to przewidziane i udał się samolotem do Nowego Jorku.

Komuniści bawarscy łączą się z SED

MONACHIUM, 8. 4. (obsł. wł.) Bawarska partia komunistyczna postanowiła połączyć się z partią Jedności Socjalistycznej

Ofensywa gen. de Gaulle'a

Rok temu, ustępując ze stanowiska tymczasowego prezydenta Republiki Francuskiej, gen. de Gaulle ostentacyjnie usunął się z życia politycznego. Już wtedy jednak dalekowszycy obserwatorzy zapytywali, jak długo ambicyny generala wytrzyma na pustyni politycznej i porównywali jego krok do podobnego manewru Piłsudskiego w „okręcie Sulejówka”. Wygłoszone zaś przez de Gaulle'a w ubiegłym tygodniu dwa przemówienia, w których ostro zaatakował system i instytucje parlamentarne, nie pozostawiają żadnych wątpliwości co do tego, że jego abstynencja polityczna się skończyła i że chce on wkroczyć na drogę, która zmierza do odzawienia ruchu demokracji i przywrócenia do władzy przedstawicieli reakcji i wielkiego kapitału.

Powrót gen. de Gaulle'a na scenę francuską jest szczególnie ważny, gdyż skłócenia w wielu wypadkach między sobą reakcja francuska jednoczy się wokół jego osoby, wysuwając go jako „męża opatrnościowego” Francji i używając jego popularności wojennej, jako tarczu do rozbicia szeregów obozu demokracji. Instytucja „męża opatrnościowego”

„tak lubiana przez reakcję wszystkich krajów nam specjalnie dobrze jest znana i wiemy do czego ona prowadzi. „Mężami opatrnościowymi” byli Hitler i Mussolini, Ataturk i Piłsudski, a miał nim także zostać i Mikojajewski.

Nasuwa się pytanie, dlaczego właśnie okres obecny został wybrany przez gen. de Gaulle'a i jego reakcyjnych mocodawców dla rozpoczęcia generalnego szturmu na zdobycze socjalne i polityczne ludu francuskiego. Zmusza to też nas do uważnego spojrzenia na sytuację wewnętrzną we Francji.

Przed niedawnym czasem odkryto tam nową aferę „kagulas-dów” i liczne tajne składy broni, co wskazywało niedwuznacznie na przygotowania reakcji do możliwości zbrojnego wystąpienia. Równocześnie żerująca na sensacyjności prasa rodmuchała szereg skandali, nie zawsze politycznych, sugerując im podobieństwo do słynnej afery Stawiskiego w latach trzydziestych, w którą włączona była duża ilość członków parlamentu, a nawet i rządu. Niedawno też zakończył się strajk pracowników drukarni paryskich, z którego prasa lewicowa wyszła mocno osłabiona finansowo. Na polu gospodarczym także, mimo bezspornego osiągnięcia przez rząd szeregu sukcesów, nie wszystkie trudności okresu powojennego zostały przezwyciężone, a nieprzychylna postawa Anglii w sprawie dostaw węgla z Zagłębia Ruhry i machinacje magnatów czarnorynkowych, sabotujących zarządzenia rządu o ogólnej niższej cen, spotęgowały je jeszcze bardziej. Wreszcie w obliczeniach reakcji na pewno poważne miejsce zajął fakt stałego wzrostu wpływów komunistycznych wśród zorganizowanych robotników i biedniejszych warstw chłopskich, a już na pewno wpływ tego na ujawnienie głębokich różnic zdań w łonie samego rządu podczas debaty parlamentarnej nad przyznaniem dalszych kredytów dla prowadzenia działań wojennych przeciwko młodej republice Viet-Namu.

Wyzyskując tę ogólnie niekorzystną sytuację Francji w swoim własnym egoistycznym interesie i licząc na rozbielenie sił ludowych, reakcja francuska rozpoczęła stać skierowaną w pierwszym rzędzie przeciw partii komunistycznej — partii odrodzenia francuskiego — a zmierzając do zupełnego zniszczenia ustroju parlamentarnego i zapewnienia sobie

„silnej ręki”. Wybierając obecny moment na zsolidaryzowanie się z najskrajniejszą reakcją francuską, de Gaulle dobitnie wykazał swoją uległość wobec jej antynarodowych planów. Słowo „antynarodowe” użyte zostało z rozmysłem.

Nie była przypadkiem obecność ambasadora brytyjskiego podczas przemówienia gen. de Gaulle'a w Brukseli i ambasadora amerykańskiego w Strassburgu, tak samo jak nie było przypadkiem pro-amerykańskie nastawienie całej strassburskiej mowy francuskiego generała.

Nie można tu pominąć milczeniem także szczególnie prowokacyjne oświadczenia b. ambasadora USA we Francji Williama Bullita przed Komisją Kongresu, badającą przyczyny pomocy amerykańskiej dla Grecji i Turcji. — Bullitt zeznał, że w jego mniemaniu Francja podobnie jak Grecja, zajmuje ważne dla bezpie-

czeństwa Stanów Zjednoczonych pozycje na Morzu Śródziemnym. A więc, ten sam de Gaulle, który niegdyś dumnie odrzucił propozycję Roosevelta, teraz wobec konsolidacji sił demokracji we Francji idzie na służbę reakcji amerykańskiej!

We Francji partia komunistyczna, „partia rozstrzelanych”, człowa partia narodu francuskiego, pierwsza uderzyła, na alarm i zmobilizowała obóz demokracji do walki z groźbą nowego niebezpieczeństwa faszystowskiego. „L'Humanité” ostro wystąpiła przeciw zakusom reakcji francuskiej i jej sztabowego wodza de Gaulle'a zarzucając mu, że wstępuje w ślady sławetnego pułk. de la Rocque i zdradza „rewolucję odrodzenia narodowego”. Deputowany L. Casanova złożył premierowej próbie o debatę parlamentarną w sprawie uzurpacji przez gen. de Gaulle'a prawa

występowania w imieniu narodu francuskiego. Także i ze strony socjalistów padły odważne słowa że „atak wrogów republiki rozpoczął się. Socjaliści staną po stronie republiki”.

Broń jednolity obozu demokracji w Polsce poswoili w 1926 r. Piłsudskiemu powrócił na scenę polityczną i zdobył władzę dyktatorską. Dzięki jednolitej demokracji polskiej nie udało się to obecnie Mikojajewowi.

Od jednolitej klasy robotniczej i całego obozu demokracji francuskiej, a przede wszystkim od konsekwentnie jednolitej partii socjalistycznej, zależy czy manewr ten uda się de Gaulle'owi.

Wiele wskazuje na to, że tym razem ofensywa reakcji francuskiej zakończy się jej słabotną klęską. Rok 1935 we Francji nie powtórzy się!

W. Podgórski

Przegląd prasy zagranicznej

Pyrrusowe zwycięstwo

Londyński „Times” zamieszcza artykuł wstępny pod powyższym tytułem, omawiający sytuację w Chinach po wycofaniu się wojsk komunistycznych z miasta Jenan, które przez 11 lat było centrum rządów ludowych.

„Wojska rządowe nie uzyskały nic w rezultacie okupacji Jenanu poza względami prestiżowymi a samo utrzymanie Jenanu w ich rękach napotka bezsprzecznie na wielkie trudności z powodu braku linii komunikacyjnych i nieprzyjaznego nastawienia ludności miejscowej. Nie doprowadzi to też do jednolitej armii chińskiej.

Nie ulega wątpliwości, że uzbrojone przez Amerykanów dywizje Czang Kai Szeka są najlepszymi oddziałami wśród walczących, ale ich liczba i sprzęt techniczny nie są niewyobrażalne. Jeżeli Czang Kai Szek zmierza będzie w dalszym ciągu do wojskowego wypełnienia reform, którego się jest poparcie miejscowej ludności, pozycja rządu centralnego stanie się bardzo niepewna. Jego gospodarze podstawy zostały mocno nadmądrnięte przez skorumpowany i niezdolny do rządzenia aparat administracyjny, który zmusił nawet spokojną ludność Formozy do krwawego powstania. W okęgach, znajdujących się pod jego władzą rząd Czang Kai Szeka staje się coraz bardziej niepopularny, gdyż nie daje ludności miejscowej żadnego samorządu. Nieuchronnie, zdaje się on coraz więcej na brutalną siłę wojska i policji. Jeżeli chaos ekonomiczny uniemożliwi kiedyś wypłatę żołdu lub wojska partyzanckie wyzerpią ich zdolność bojową, całe południowe Chiny popadną w zupełną anarchię.

Obecna próba zlikwidowania administracji komunistycznej miało wojskową jest z góry skazana na niepowodzenie, gdyż lud pragnie uwolnić się od tradycyjnej korupcji wielkorządów. System rządowy, który zwykliśmy utożsamiać z Jenanem, stara się w sposób odpowiedzialny połączyć instytucje demokratyczne z wolnością dla prywatnej inicjatywy w ramach planu uprzemysłowienia kraju. Reakcjonści, którzy sprzeciwili się wszelkim próbom znalezienia kompromisu między starymi a nowymi Chinami, mogą wygrać w czasie przez obecną ofensywę antykomunistyczną, ale tym samym skazują swój kraj na dłuższy okres bezradności, a swój naród na srogie cierpienia”.

Targi w Poznaniu

„Daily Worker” w artykule swojego redaktora zagranicznego omawia Międzynarodową Wystawę Handlową w Poznaniu.

„Wystawa ta będzie w zasadzie równa się od innych wystaw w krajach europejskich. Rząd Polski ogłosił, że kupcy będą mogli z miejsca zamówić wiele z rzeczy, wystawionych na pokaz.

Poznań będzie znacznie więcej niż oknem wystawowym. Będzie lada, przy której brytyjscy kupcy będą mogli dostać wiele z tych rzeczy, jakich my nagląco potrzebujemy.

Polaka sprzeda meble, wyroby szklane i tekstylne oraz inne towary w zamian za maszyny, chemikalia i sprzęt, potrzebny jej dla przewidzianego trzyletniego planu rekonstrukcji.

Dyrektor wystawy poznańskiej oświadczył, że Polska w najbliższej przyszłości wyda około 125.000.000 funtów szterlingów na import.

W Brytanii mogłaby w dużej części zaspokoić potrzeby Polski. Jest to jeszcze jednym powodem, dlaczego poparcie, jakie p. Bevin udziela gen. Andersowi, nie jest dla nas niczym „dobrym”.

Światowy festiwal młodzieży w Pradze

PRAGA, 8. 4. (obsł. wł.). W miesiącach letnich b. r. odbędzie się w Pradze światowy festiwal młodzieży. Weźmie w nim udział około 30 tys. młodych ludzi. Festiwal ten będzie manifestacją nadzwyczajnego znaczenia. Dotychczas zarejestrowało się do wyjazdu do Pragi 20 tysięcy młodzieży z zagranicy. Największe delegacje przybędą ze Związku Radzieckiego i z USA. Przybędą delegacje z Indji, krajów arabskich i murzyńskich. Delegacje te zaprezentują swe zespoły chóralskie. Z Australii przybędzie zespół muzyczny. Z Anglii przybędzie chór młodych górników. Rząd czeski udzieli wszelkiej pomocy młodzieży, aby tegoroczny festiwal wypadł jak najlepiej.

Po przemówieniu w Strassburgu

De Gaulle w ogniu krytyki

Londyn 8. 4. (obsł. wł.). Wczorajsze przemówienie gen. de Gaulle'a w Strassburgu odbiło się żywym echem w całym kraju i zagranicą. Powszechnie przypuszczają, że wstępnie de Gaulle'a jest zapowiedzią jego nowej akcji politycznej, mającej umożliwić generalowi powrót do władzy. Francuska lewica poddała niezwykle surowej krytyce mowę gen. de Gaulle'a.

Komunistyczny dziennik paryski „Humanité” pisze, że mowa generała de Gaulle'a stanowi akt agresji przeciwko republice i jest próbą zdobycia osobistej władzy przez generała.

Przywódca socjalistów francus-

kich Leon Blum zauważa na łamach kierowanego przez siebie „Populaire”, że gen. de Gaulle porzucił republikanizm i dąży do zdobycia większości dla swej własnej osoby.

Prasa brytyjska wyraża pełną obawę w związku z wczorajszym przemówieniem de Gaulle'a. Londyński „Times” podkreśla, że osoba gen. de Gaulle'a stała się nie tyle ośrodkiem jednolitej narodowej i powodem rozjamy. Natomiast przemówienie de Gaulle'a może stać się hasłem do dalszych sporów wewnętrznych.

Liberalny „News Chronicle” obawia się dyktatury we Francji i pod-

daje w wątpliwość motywy wystąpienia generała de Gaulle'a.

Socjalistyczny „Daily Herald” twierdzi, że wezwania de Gaulle'a

DE GAULLE

Za 10 tysięcy dolarów — monopol na eksploatację ołowiu. Złote interesy Amerykanów w Grecji

ATENY, 8. 4. (obsł. wł.). Komisja ustawodawcza parlamentu greckiego zatwierdziła umowę zawartą między rządem greckim a amerykańską kompanią „Mines Incorporations” o przekazaniu tejże kompanii w dzierżawę kop. rud ołowiu, znajdujących się w Tracji, na 50 lat. W myśl tej umowy Amerykanie będą mieli możliwość wywozić w tym czasie z Grecji wszelką ilość wydobywanego rudy ołowiu, przy czym wydobycie to ma być zwolnione od podatków i ceł. Amerykańskie towarzystwo otrzymuje pełną swobodę zatrudniania w kopalniach obecnych robotników i spe-

cjonistów, a także zawieranie umów o pracę w innym trybie, aniżeli to przewidują przepisy usta-

łone przez rząd grecki. Graecja otrzymywać będzie za to tytułem czynszu dzierżawnego tylko 10 tysięcy dolarów rocznie.

Z konferencji moskiewskiej

Centralny rząd niemiecki na warsztacie Rady Ministrów

MOSKWA, 8. 4. (obsł. wł.). Wczorajsze posiedzenie ministrów spraw zagranicznych odbyło się pod przewodnictwem min. Bidault. Ministrowie debatowali w dalszym ciągu nad sprawozdaniem Komitetu Koordynacyjnego w sprawie tymczasowej organizacji politycznej Niemiec. Ministrowie omówili również szczegó-

wo sprawie funkcji Niemieckiej Rady Konsultatywnej.

MOSKWA, 8. 4. (obsł. wł.). Dn. 7. 4. br. od rana odbywała się na rada Komitetu Koordynacyjnego pod przewodnictwem delegata radzieckiego wiceministra Wyszyskiego. Na porządku dziennym znajdowała się sprawa podziału kompetencji między tymczasowym centralnym rządem niemieckim a władzami ziem.

Ministrowie uzgodnili, iż centralne organy niemieckie winny być wyposażone w pełnomocnictwa zarówno ustawodawcze jak i wykonawcze, w szczególności w zakresie możliwości wydawania ustawodawstwa karnalnego i cywilnego, autorskiego, ustawodawstwa patentowego i stemplowego, regulowania zagadnień związanych z papierami wartościowymi i oraz kwestii żeglugi śródlądowej.

MOSKWA, 8. 4. Kubański charge d' affaires w Moskwie, dr. Albert Espinosa zwrócił się do Rady Ministrów Spraw Zagranicznych z prośbą o umożliwienie Kubie wzięcia pełnego udziału w rozmowach w sprawie warunków traktatu pokojowego dla Niemiec.

BEVIN OFIAROWAŁ MOLOTOWI DZIEŁA SZEKSPIRA

MOSKWA. Brytyjski minister spraw zagranicznych Bevin i radziecki minister spraw zagranicznych Molotow byli obecni na przedstawieniu gólowym „Romeo i Julia”. Gdy Bevin zapytał Molotowa, czy czytał

Szekspira, Molotow odpowiedział: „Jestem wielbiicielem szekspira”. W poniedziałek Bevin ofiarował

W poniedziałek Bevin ofiarował

Wyszyski Molotowowi kompletne wydanie dzieł Szekspira w czerwonej oprawie skórzanej.

Czy Austria winna spłacać pożyczki zaciągnięte przed wojną?

MOSKWA, 8. 4. (obsł. wł.). Na poniedziałkowym posiedzeniu wiceministrów omawiali w dalszym ciągu gospodarze artykuły traktatu austriackiego. Debato-

wano nad zagadnieniem ważności umów pożyczkowych, zawartych przez rząd b. Republiki Austriackiej przed dniem 13 marca 1938 roku, czyli przed „anschlussem”.

Delegat radziecki wyraził pogląd, iż z uwagi na to, iż nowa Republika Austriacka nie stanowiła dziedziczącego Republiki Austriackiej sprzed 13 marca 1938 r. winna ona być uwolniona od obowiązków spłat takich umów pożyczkowych. Delegat radziecki stwierdził również, iż ułożenie na Austrię obowiązków spłat tych umów, oddaloby pod kontrolę państw - kredytodawców gospodarkę finansową i kredytową Austrii. Delegat amerykański zaoponował przeciwko projektowi radzieckiemu. Sprawa pozostała otwartą.

List przywódcy komunistów amerykańskich do ministra Clarka

NOWY JORK, 8. 4. Narodowy Komitet Partii Komunistycznej USA przekazał przedstawicielom prasy tekst pisma, wystosowanego przez sekretarza generalnego Amerykańskiej Partii Komunistycznej Danisa Clarka. W piśmie tym Danis oświadczył, iż ustawa przewidująca obowiązek rejestracji „obcych agentów”, nie może się odnosić do członków Partii Komunistycznej. Powołując się na wniosek przewodniczącego Komisji Izby Reprezentantów Thomasa zmierzającego do tego, aby Clark wszczął śledztwo sądowe przeciwko Partii Komunistycznej, Danis oświadczył, że tylko nieznaną historię ludzi nie zdaje sobie sprawy z tego, iż Partia Komunistyczna USA jest nagłą polityczną częścią amerykańskiej klasy robotniczej.

Konferencja dziennikarzy zagranicznych z radzieckimi pisarzami

Związek Pisarzy Radzieckich gościł w Moskwie ponad 30 dziennikarzy zagranicznych, reprezentujących prasę amerykańską, francuską, polską i brytyjską. Sekretarz generalny Związku Pisarzy, Gorbатов odpowiadając na liczne pytania dziennikarzy, Gorbатов oświadczył, że Związek Pisarzy zrzesza 3 tys pisarzy radzieckich wszystkich narodowości zamieszkujących obszary Związku Radzieckiego. Za-

pytany w sprawie Zoszczenki i Achmatowej, sekretarz Gorbатов powiedział, że pisarze ci zostali wykluczeni z związku, ponieważ — przedstawiali w swych utworach jedynie negatywne strony życia i ustroju radzieckiego, przemierzając jego strony dodatnie. Jeżeli chodzi o Zoszczenkę, to pisarz ten pracuje obecnie nad dziełem z życia partyzantów i jeżeli książka jego okaże się dobra i pozyska mu z powrotem zaufanie czytelników radzieckich, wówczas wejdzie on znowu do Związku Pisarzy. Zoszczenko w dził obec. e swój błąd i chciałby go naprawić. W odpowiedzi na inne pytania Gorbатов zacytował uwagę Marka Twaina, który oświadczył, że trudno jest pisać przeciwko sobie samemu. Dlatego też pisarze radzieccy nie mogą pisać przeciwko swemu rządowi i ustrojowi, gdyż pisaliby przeciwko sobie samym, bowiem rząd ich jest rządem ludowym i reprezentuje najszerze masy narodu.

Organizacja sił zbrojnych ONZ przedmiotem obrad komitetu sztabowego

NOWY JORK, 8. 4. Komitet sztabowy ONZ przestudiował w przeciągu marca zasady zorganizowania sił zbrojnych ONZ. Prace komitetu dotyczyły zwłaszcza stanu przygotowania sił zbrojnych, które mają być oddane do dyspozycji Rady Bezpieczeń-

stwa przez poszczególnych członków ONZ, kwestii baz wojskowych oraz kierownictwa strategicznego i dowództwa sił ONZ. Delegat francuski general Pierre Billotte, który przewodniczył komitetowi w miesiącu marcu, przekazał obecnie kierownictwo generalowi Wasiliewowi szefowi delegacji radzieckiej.

NOWY JORK, 8. 4. Ponad 90 proc. dyplomatów zagranicznych członków delegacji do ONZ wyraziło opinię, że amerykański plan pomocy Grecji i Turcji naraził poważnie na szwank prestiż światowy ONZ. Ankiety w tej sprawie wśród przedstawicieli 38 krajów przeprowadził nowojorski magazyn zajmujący się specjalnie sprawami ONZ „United Nations World”.

Rumunia wyraża swą wdzięczność dla Czechosłowacji

BUKARZYST, 8. 4. (obsł. wł.). Minister spraw zagranicznych Rumunii Tatarascu odwiedził przed kilkoma dniami ambasadora czechosłowackiego w Bukareszcie i złożył na jego ręce podziękowanie dla rządu czeskiego i dla społeczeństwa cze-

chosłowackiego, które pod protektorem prezydentowej Benesowej zajęło się akcją pomocy dla Rumunii.

Parlament rumuński uchwalił rezolucję, wyrażającą wdzięczność dla rządu czechosłowackiego za udzielenie Rumunii szybkiej i radykalnej pomocy.

Rumunia wyraża swą wdzięczność dla Czechosłowacji

chosłowackiego, które pod protektorem prezydentowej Benesowej zajęło się akcją pomocy dla Rumunii.

Parlament rumuński uchwalił rezolucję, wyrażającą wdzięczność dla rządu czechosłowackiego za udzielenie Rumunii szybkiej i radykalnej pomocy.

Zarządzenie władz francuskich w Niemczech

Berlin, 8. 4. (PAP). Z Baden Baden donoszą, że francuski zarząd wojskowy zabronił używania wyrazu „Deutschland” w tytule niemieckiej partii socjalistycznej we francuskiej

strefie okupacyjnej. Zakaz dotyczy również skrótowego tytułu „SPD” (Sozial - demokratische Partei Deutschland), w którym należy opuścić literę „D”.

W Polsce nie będzie inflacji Za Odra...

Znaczenie ostatniej podwyżki ceny taryf komunikacyjnych

Dla zrównoważenia wpływów i wydatków Państwa oraz samorządów zostały ostatnio poddane nowym cenom niektórych towarów i usług. Praktycznie wyraziło się to w podniesieniu uchwałami Komitetu Ekonomicznego: taryf kolejowych, opłat za elektryczność, opłat za korzystanie z komunikacji samochodowej i tramwajowej w niektórych miastach (Warszawa, Gdańsk) i cen wyrobów luksusowych (wełna itp.).

Na tym tle tu i ówdzie w masach pracowniczych daje się zaobserwować pewien niepokój, który aby te podwyżki nie są sygnałem do generalnego wzrostu cen, co równałoby się zmniejszeniu wartości pieniądza i faktycznej obniżce realnych zarobków pracowników.

Czy niepokój ten jest uzasadniony? Oto pytanie, z którym bardzo często można się spotkać wśród robotników.

Nie. Nie ma podstaw do takiego niepokoju. Częściowa podwyżka cen, dokonana ostatnio nie tylko nie świadczy o żadnych zamiarach inflacyjnych w łonie Rządu, lecz odwrotnie, jest zabiegiem skierowanym przeciwko inflacji, zmierzającym do utrwalenia wartości pieniądza i tym samym do zapobieżenia niekontrolowanemu wzrostowi cen artykułów masowego spożycia na rynku.

Rzecz w tym, iż zasadniczym sposobem generalnego wzrostu cen jest zawsze utrata równowagi pomiędzy ilością pieniądza i towarem na rynku. Następuje to wówczas, gdy zmniejsza się wytworzenie towarów, bądź też wówczas, gdy państwo drukuje na pokrycie swych potrzeb pieniądze szybciej, aniżeli na to pozwala wzrost produkcji.

Tak np. do ostatniego czasu w cenach biletów tramwajowych w Warszawie i w innych miastach była wyraźnie deficytowa. Kształtowała się ona na poziomie 20 razy wyższym niż przed wojną, podczas gdy przeciętna płaca robotnicza wzrosła w stosunku do przedwojennej z górną

40-krotnie, a ceny na wolnym rynku przekroczyły poziom 120 razy wyższy od przedwojennego. Jasne jest, że tego rodzaju dysproporcja nie mogła być wyrównana przez żadną akcję oszczędnościową.

Podobnie miała się sprawa z ceną elektryczności i towarowymi taryfami kolejowymi.

Powstawała wybitnie paradoksalna sytuacja: Państwo sprzedawało towar po bardzo niskiej cenie, pokrywając z własnych funduszy powstający stąd deficyt.

Z własnych funduszy — to znaczy skąd? Z wpływów podatkowych, z dochodów opłacalnych gałęzi przemysłu państwowego, z innych wpływów skarbowych.

Ale przecież wiemy, że z tych wszystkich funduszy trzeba pokrywać olbrzymie wydatki na odbudowę. Wiemy, że tych fundu-

szów jest w stosunku do potrzeb za mało raczej, a nie za dużo. To znaczy: pokrywanie bieżącego stałego deficytu wszelkich środków komunikacyjnych, elektryczności itd. musiało pchać Państwo w kierunku deficytu budżetowego. Wiadomo, jak pokrywa się deficyt budżetowy, kiedy wszystkie inne środki opłanowia go zawodzą: przez druk banknotów. Ale wiemy, że taki, nieograniczony konkretnymi możliwościami gospodarczymi druk banknotów, grozi inflacją, grozi daleko idącym zachwianiem wartości pieniądza. Podatek inflacyjny, podatek polegający na stałym, codziennym spadku wartości pieniądza — to podatek najdotkliwszy dla mas ludowych. To na domiar złego podatek, który ściągają z mas ludowych przede wszystkim spekulanci, paskarzy, lichwiarz.

Istniały więc dwa możliwe wyjścia:

a) utrzymać dalej niskie ceny towarów i usług państwowych, a powstałe stałe deficyty pokrywać przez zwiększone podatki lub b) zlikwidować deficyty przez podwyżkę cen, odpowiednio różniąc tak, aby dotknęła warstwy pracownicze w możliwie najmniejszym stopniu. Rząd wybrał tę drugą drogę, gdyż stwarza ona jasność finansową dla przedsiębiorstw, a wkrótce nie na inną drogę przez aparat skarbowy w naszych warunkach nie gwarantowało dostatecznie głębokiego efektu.

Podnosząc cenę dotychczas deficytowa, Państwo ściągają z rynku od ludzi zamożnych, nie korzystających z ulg taryfowych pewną dodatkową część pieniędzy, zmniejszając popłatki na pozostałe towary i przedsiębiorstwa

Przez to ich zwycię.

Dlatego nie mają racji ci, którzy twierdzą, że podwyżka taryf kolejowej lub elektrycznej, dokonana przez Państwo, odbija się w sposób automatyczny na wolnej cenie innych towarów, gdyż zostanie po prostu w nią wkalculowana. Tak byłoby niewątpliwie gdyby cena towarów na wolnym rynku była rzeczywiście wyznaczana przez koszty produkcji. Wiemy jednak, że tak nie jest. W naszych warunkach, w warunkach trwałego węża głodu towarowego, cena wolnorynkowa nie jest warunkowana kosztami produkcji, lecz jest zawsze od nich grubo wyższa i zależy tylko od stosunku podaży do popytu.

Częściowa podwyższenie cen przez Państwo jest więc rzeczywiste, biorąc od strony wyłączonej ekonomicznej, zabiegami wyraźnie skierowanym przeciwko inflacji.

Rzecz w tym jednak, że na prześladowane kształtowanie się ceny duży wpływ mają również momenty psychiczne, podświadome skłębienie przez elementy spekulacyjne, usiłujące co pewien czas wywołać panikę rynkową, po to, aby się na niej obłowić. Jeśli np. pod wpływem plotki o zamierzonej jakoby przez Rząd podwyżce cen jakiegoś towaru, powstanie na okres przejściowy wzmógłony popyt na ten towar, a jednocześnie w obawie przed stratą lub też przez świędomągnę na zwycię, ilość tego towaru na polkach wydatnie się zmniejszy — to nastąpi zawsze raptowny, przejściowy skok cen. W rzeczywistym jego momencie „wyczerze koniunktury” nabiją się bie kleszenie kosztów natych.

Świadkami tego rodzaju harców byliśmy w kraju już kilkakrotnie. Nie ulega więc wątpliwości, iż również moment obecnej rewizji cen będzie przez spekulację wykorzystywany dla tych samych celów.

Dlatego konieczne jest ostrzeżenie wyrażone przez konsumentów, iż nasza polityka gospodarcza nie idzie w kierunku druku pieniędzy, lecz w kierunku stabilizacji waluty. Ten właśnie cel ma na oku zarząd oszczędności w wydatkach, jak konsekwentne ściąganie świadczeń podatkowych na rzecz Państwa przy sprawliwym ich rozłożeniu, jak wesoła likwidacja dźwiu w gospodarce skarbowej, wynikających z deficytowości niektórych cen państwowych.

Fr. Bilnowski

HAMBURG. Hans Ziehlinsky, komentator radia hamburskiego stwierdza, że masowe strajki są również dowodem kryzysu moralnego. W Niemczech nastąpił całkowity brak wzajemnego zaufania, stracenie wiary w moralność i poczucia porządku. Masło „patrz byś sam miał dobrać” stało się dewizą dnia. Dowodem tego są masowe kradzieże węgla, tole rowane nawet przez władze, kolejkarstwo, łapownictwo, nielegalny handel, nadużycia w rozdziale żywności itp. Tymczasem żadna z organizacji politycznych, społecznych, czy nawet religijnych nie podejmuje najmniejszych wysiłków, by podnieść moralność i wzmocnić dyscyplinę społeczną. Solidarność społeczną staje się pojęciem obcym. Niezależnie od tego, że nikogo nie obchodzi i obojętnie przechodzi się obok nędzy, padającego z głodu.

Stąd wniosek — konkluduje Ziehlinsky — że również Niemcy ponoszą winę za obecny kryzys.

BERLIN. Wg komentatora radia berlińskiego Herberta Gessnera, ostateczne strajki są dowodem, że nadzieje pokładane w unifikacji gospodarczej strefy brytyjskiej i amerykańskiej całkowicie zawiodły. Szumne obietnice poprawy stosunków ekonomicznych nie zostały spełnione, a ogólna sytuacja pogorszyła się. W wielu większych miastach nawet dotychczasowe realizowały 1500 kal. dziennie nie są realizowane i w rzeczywistości nie dochodzą nawet do 1000 kal. Na obecny kryzys składają się jednak jeszcze inne przyczyny. Wykazano powiadzić, że gospodarka strefy brytyjskiej kierują dawny hitlerowie, Schönlange - Schoeningen.

Przemysł znajduje się w rękach dawnych potentatów, a reforma rolna jeszcze ciągle nie została przeprowadzona. Trzako współdziałanie całego społeczeństwa w kontroli gospodarki narodowej i zapewnienie sprawliwej działalności społecznej może zabezpieczyć kraj od podobnych klęsk, jak głód — kończy Herbert Gessner.

BERLIN. — Berliński „Der Telegraph” ostro krytykuje inicjatywę

strajków, zwłaszcza w przemyśle węglowym, ponieważ obniżają one produkcję tego ważnego surowca i zagrażają tym samym egzystencję całego narodu.

HAMBURG. — Dr. Schumacher w przemówieniu wygłoszonym w Oberhausen nawiązuje do strajków powiadając: „Anglicy nie są sami odpowiedzialni za obecny kryzys. W tym samym stopniu winę ponoszą Niemcy”.

Przywódca hamburskich Związków Zawodowych przypłyduje chwilo wo brak żywności i zajęcia w Zagłębiu Ruhry wyłącznie niemieckiej administracji gospodarczej, a szczególnie jej szefowi, Salange-Schoeningowi.

O STRAJKACH ZAGRANICĄ.

Organ Partii Peacy „Daily Herald” stwierdza, że rozruchy i strajki w Niemczech były do przewidzenia. Że warunki żywnościowe nie mogły trwać wiecznie i musiały wybudzić reakcję ludności. Dziennik domaga się przyspieszenia prac konferencji w Moskwie, która ma ostatecznie unormować stosunki gospodarcze w Niemczech.

Liberalny „Manchester Guardian” określa sytuację w Niemczech jako wysoce niepokojącą i wyraża nadzieję, że postanowienia moskiewskie dadzą zdrową podstawę gospodarce w Niemczech.

Konserwatywny „Daily Mail” na zryw strajki w Niemczech sobotą i korupcją, która zastępuje na najsurowiejsze potępienie.

W francuskiej prasie lewicowej demonstracje niemieckie wzbudziły wielkie oburzenie. „L'Ordre” pisze, że pochody uliczne i poruczenie pracy są skandalicznym wybrzydkiem i celowa akcja zwrotowa przeciw oku pantom. „Libération” natomiast czyta w strajkach niemieckich odpowiedziałniymi są samowole Niemców i obecny kryzys żywnościowy. Szczególnie zdziwienie wywołuje fakt — pisma dziennik — że Anglii tolerują na kierowniczych stanowiskach hitlerowców, którzy sabotują prace na wielką skalę.

(E. N.)

Krytyk radziecki o literaturze polskiej

Nowa polska literatura budzi coraz żywsze zainteresowanie wśród szerokiej, mas inteligencji radzieckiej. Niedawno w Moskwie w Związku Literatów Radzieckich odbyło się zebranie na którym M. Żywow — znany krytyk i doskonały tłumacz z języka polskiego wygłosił referat p. t.: „Walka o realizm w współczesnej literaturze polskiej”. Odczyt zgromadził wielu literatów i wywołał ożywienie na dyskusję.

Charakteryzując współczesną polską literaturę, referent podkreślił dążenie przodujących naszych pisarzy do jak najbardziej realistycznego przedstawienia rzeczywistości w swoich utworach. Szczegółowo omówił krytyk radziecki dzieła wyróżnione na szóstym konkursie „Odrodzenia” m. in.: „Mury Jerycha” — T. Brzy, „Noc” — Andrzejewskiego, „Miało niepokojące” — K. Bran dyśa, „Dymy nad Birkenau” — Szmagłowski, „Z barkady w dolinę głodu” — M. Rusinka, „Z kraju milczenia” — Żukrowskiego i „Jeziro Bodeńskie” — St. Dy gata.

Analiza tych utworów pozwoliła Żywowowi zobrazować wyniki walki o realizm w literaturze polskiej na przestrzeni ubiegłych dwóch lat.

Realistyczne dążenia naszych literatów znalazły swój najlepszy wyraz w utworach Andrzejewskiego

go i Szmagłowskiej — stwierdza referent — pozostałe zaś utwo ry w większym lub mniejszym stopniu nasycone tendencjami antyrealistycznymi.

Sam fakt, iż w ciągu tak krótkiego czasu do polskiej literatury weszło wielu nowych bezsprzecznie utalentowanych jednostek, świadczy o tym, że przed literaturą nową demokratycznej Polski otwarły się szerokie możliwości rozwoju.

Zadaniem przodującej polskiej krytyki jest pomoc autorom w odnalezieniu właściwej drogi.

Obecnie artykuły Żółkiewskiego w „Nowych Drogach” — powiadają na zakończenie krytyk radziecki — artykuły Wazyka, Brandysa i innych — drukowane na łamach „Kuzniecy”, świadczą o tym, że polska krytyka wkracza coraz bardziej na właściwe tory w walce o sztukę realistyczną.

(en)

List Stowarzyszenia Brygady Międzynarodowej w związku z tragiczną zgonem generała Świerczewskiego

LONDYN, 8. 4. Stowarzyszenie Brygady Międzynarodowej w Wielkiej Brytanii nadesłało na ręce ambasadora R. P. w związku z zamordowaniem generała Świerczewskiego, pismo treści następującej:

„W imieniu wszystkich naszych członków wyrażamy nasz żal i oburzenie z powodu podstępnego zamordowania generała Świerczewskiego znanego i

uwielbianego przez nas, którzy walczyliśmy pod jego komendą w Hiszpanii. Wiemy, że ten zdradziecki czyn nie pozostanie bez kary i że powzięte zostaną kroki, w celu oczyszczenia Polski ze zdradców i pozostałości faszyzmu odpowiedzialnych za to morderstwo, jak również w celu usunięcia wszelkich przeszkód na drodze do stabilizacji pokojowej odbudowy Waszego kraju.

Pragniemy wyrazić Panu i całemu Narodowi Polskiemu nasze najgłębsze współczucie i solidarność z powodu utraty jednego z waszych bohaterów narodowych, który był jednocześnie naszym uwielbianym przywódcą w walce przeciwko faszyzmowi hiszpańskiemu”. List podpisany jest przez sekretarza Stowarzyszenia Brygady Międzynarodowej w Londynie Greensa.

Lasz koto Szczecina rezerwatami

Piękne lasy w okolicach Szczecina uległy zwłaszcza w ostatnich miesiącach wielkim spustoszeniom, dokonany przez miejscową ludność. W związku z tym Państwowa Rada Ochrony Przyrody wystąpiła z wnioskiem do wojewody szczecińskiego inż. Zamembry o uznanie tych lasów za rezerwat.

cia społecznego cieszą się mniejszym powodzeniem u mieszkańców obozu. Nie ma bowiem miejsca w obozie na społeczne zbiorowe działania.

Życie obozowe, stojące pod znakiem walki o węgiel, o dożywnię, o kwatery, zżera energię ludzką i nie pozwala na skumulowanie jej i użycie do bardziej trwałej i ogólnej akcji.

Zresztą moment jest szczególnie trudny. Niepokój o własny los panuje nad myślami każdej jednostki. Jaka będzie przyszłość — nie wiadomo. Sądzić jednak należy, że obecna chwila sta

Co robią żołnierze polscy w Cumberland?

„Słowo Polskie” zamieszcza re portaż z życia żołnierzy polskich w Cumberland. Czytamy w nim m. in.:

„W międzyczasie ludność poznała Polaków z lepszej strony: jako niezornodowanych tancerzy, wiernych wielbicieli pięknej, nieocenionych członków wspierających wszystkich zabaw. Dancingi, uprzednio smutne i nieatrakcyjne przez brak „panów”, nabrały nowego blasku. Nawłażywał się kontakt i wzajemna sympatia.

Gdy tak kwitną rozrywki salo nowe i salowa, inne dziedzińcy

nowi maksimum kryzysu i że czas przyniesie uspokojenie nastrojów. Spokój — kończy dziennik — przychodzi na czołwieka w ostatecznym powzięciu trudnej decyzji”.

Polsko-czeska umowa filmowa

Polskie władze nadzorcze za twierdziły podpisaną w połowie ub. miesiąca w Pradze umowę pomiędzy Czechosłowackim Towarzystwem Filmowym (Czechoslovenske Filmowe Spolecnost), a Filmem Polskim. Umowa ta reguluje kwestie wzajemnej wymiany filmów, zarówno pełno — jak i krótkometrażowych, oraz ustala warunki

dalszym etapem do całkowitej normalizacji przerwanych przez ostatnią wojnę stosunków polskiego świata filmowego z zagranicą.

W wyniku umowy polsko-czeskiej ujrzymy, po ich opracowaniu, filmy czeskie ostatniej produkcji, a więc prawdopodobnie nagrodzony na Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Cannes, film p. t. „Ludzie bez skrzydeł”, „Złotliwy bakalarz”, „Skrzydce i sen” (o skrzydku Slawiku, rówieśniku Chopina), oraz doskonale krótkometrażowe rysunkowe, jednobarwne i kolorowe, jak „Rozbójnicy i zwierzęta”, „Diabełek na resorach”, „Podarek” i wreszcie nagrodzony również na Festiwalu w Cannes — film kukielkowy „Sen nocny wigilijny”.

Robotnicy rolni na Ziemi Odzyskanej

Silne mrozy i trudności komunikacyjne tej zimy utrudniły werunek nowych osadników na Ziemi Odzyskanej. Dopiero w lutym akcja werbunkowa mogła osiągnąć większe nasilenie. Okręgi PNZ werbują robotników w

powiatach Polski centralnej za pośrednictwem swych delegatów, którzy zorganizowali akcję w terenie, operując się o współpracę z PUR-em, Urzędami Starostw, Związkami Sempomopu Chłopskiej oraz innymi organizacjami społecznymi, w zależności od warunków lokalnych. W Okręgu Opolskim, administratorzy zespołów sami werbowali sobie robotników, wykorzystując znajomość terenu na ziemiach dawnych. Poza tym poszczególne placówki PUR-u, Urzędów Zatrudnienia, władz wojskowych, związków i organizacji społecznych indywidualnie kierowały robotnikami wprost do okręgów PNZ.

PNZ uruchomił także swój punkt werbunkowy w Dzielnicach w celu angażowania repatriantów. W najbliższych tygodniach przewiduje się transport

Polaków z Francji, którzy część zamierzają się osiedlić w majątkach PNZ.

Zarząd Centralny PNZ zwrócił się do władz centralnych i wojewódzkich z prośbą o zabranie większej części Niemców pracujących w majątkach, a pozostałemu tylko 20.000 wykwalifikowanych robotników niemieckich, do czasu ostatnich transportów wysiedleńczych. Usunięcie Niemców jest konieczne dla skutecznego przeprowadzenia werbunku robotników Polaków, ponieważ Niemcy zajmują mieszkania, do których można by Polaków wprowadzić.

Projekt PNZ został przyjęty przez władze i szereg zarządów okręgowych. PNZ w porozumieniu z władzami administracyjnymi ustaliło ilość i kolejność Niemców przewidzianych do wysiedlenia.

Ostatni Mohikanie

Elliot Andersen, jest ostatnim żyjącym członkiem szczepu Indian Ozetów. Pomimo to cała Ameryka obdarzyła go imieniem „ostatni Mohikanin” od chwili, gdy prasa podała o nim wiadomość, iż jako ostatni z rodu tego indyjskiego szczepu posiada prawa do całego obszaru przyznanego szczepowi pod koniec ubiegłego stulecia. Rezerwat ten znajduje się w Clallam County w stanie Waszyngton i posiada 288 hektarów powierzchni. Jego właściciele ze szczepu Makah, nie ścierpiłby, aby 70-letni staruszek mieszkał samotnie w pułasku, w której nawet nie ma ani jednej drogi. Posiada on tam mały domek, ale nie korzysta z niego

go i przebywa w serdecznej go ścinie u Makahów.

Gdy z śmiercią Elliota Andersena wygaśnie szczep Ozetów, rezerwat przejdzie znów na własność państwa. Zbudowane wówczas zostaną drogi dojazdowe i bogactwo lasów będzie wykorzystane. Obecnie jednak ustanowione prawa zabraniają wtrącania się władz w sposoby użytkowania przez Indian, przyznanych im terenów. Jest to uprzejmy gest wobec starodawnych autochtonów, którzy zostali przez białych zniszczeni i przetrzebieni, tak, iż reszki ich dumnych nógdy szczepów wymierała pow na wyznaczonych im przez władze obszarach.

Reportaż fi mowy z powodzi

Sprawozdawcy Polskiej Kroniki Filmowej dokonali w ostatnich dniach szeregu emocjonujących zdjęć, obrazujących olbrzymią klęskę powodzi, która tego roku nawiedziła Polskę. Posiadają one nie tylko wielką

wartość kronikarską, lecz także, pozwalają doskonale zorientować się w rozmiarach niebezpieczeństwa na poszczególnych terenach i stanowią cenną pomoc w organizowaniu akcji ratunkowej

Obie partie walczyć będą wszystkimi środkami aż do usunięcia z partii tych, którzy działają będą na szkodę jednolitego frontu klasy robotniczej i utrudnić współpracę obydwu partii.

Projekt PNZ został przyjęty przez władze i szereg zarządów okręgowych. PNZ w porozumieniu z władzami administracyjnymi ustaliło ilość i kolejność Niemców przewidzianych do wysiedlenia.

Goście brytyjscy we Wrocławiu

Przybyła tu z Warszawy delegacja lotniczą wycieczka 10 parlamentarzystów i działaczy społecznych z Wielkiej Brytanii. Na lotnisku wrocławskim gości angielskich powitał wicewojewoda Kamiński i prezydent miasta Wrocławia Kupczyński. Parlamentarzyści brytyjscy i towarzyszące im osoby zwiedziły Państwową Fabrykę Wagonów, podziwiając jej ogrom i tempo odbudowy. Następnie w Regionalnym Urzędzie Planowania Przemysłowego zapoznali się z najistotniejszymi problemami Dolnego Śląska, interesując się do

wo przebiegiem repolonizacji województwa wrocławskiego. Ze specjalnym zainteresowaniem oglądali goście brytyjscy opracowywany we Wrocławiu atlas Ziemi Zachodnich, ilustrujący osiągnięcia Polski na tych terenach. W godzinach popołudniowych uczestnicy wycieczki odbyli dłuższą konferencję z przedstawicielami wrocławskich związków zawodowych. Wieczorem wojewoda wrocławski mag. Piskowski wydał przyjęcie dla gości. W drugim dniu pobytu goście brytyjscy zwiedzili zabytki miasta.

Życia Partii

O pracy katowickiej organizacji PPR

Organizacja PPR powiatu katowickiego jest najliczniejszą i jedną z najaktywniejszych organizacji powiatowych województwa śląsko-dąbrowskiego. W ciągu ostatniego roku powiększyła się ona prawie czterokrotnie i obecnie, mając 17.505 członków jest największą organizacją powiatową w całym kraju.

Ten liczny przyrost nowych członków do Partii tłumaczy się przede wszystkim jasnością ideologii i celów PPR, dzięki którym Partia przyciąga najbardziej uświadomione społecznie i najaktywniejsze elementy spośród mas pracujących. Ale tłumaczy się on także żywotnością całej śląskiej organizacji i, co bynajmniej nie jest najmniej ważne, specjalnie robotniczym składem.

Ludność powiatu katowickiego, Partia nasza w powiecie katowickim wrzasta dlatego, że jest związana z masami, że jej aktywni i członkowie tkwią w masie robotniczej i pracowniczej, znają bieżące i niedomagania żyłowe pracujących i starają się je zwalczać oraz cierpliwie tłumaczy ich przychylnie.

Ze wzrostem ilości członków wzrosła również liczba kół terenowych. O ile w marcu ub. roku znajdowały się w powiecie 153 koła, to obecnie jest ich 323. W ciągu jednego roku powstało wiele nowych kół przy warsztatach pracy, to znaczy, że nie tylko powiększały się istniejące organizacje, ale powstawały też koła partyjne tam, gdzie dotąd organizacji partyjnej w ogóle nie było. Powstało nowych kół przy stacjach kolejowych w Bielszowicach, Siemianowicach Śl., Kochłowicach oraz na terenie remizy tramwajowej w Szopienicach dowodzi, że Partia zyskuje coraz większe wpływy wśród kolejarzy i tramwajarzy. Również kobiety pracujące przystępują ostatnio co raz liczniej do Partii. W katowickiej powiatowej organizacji jest obecnie 3131 kobiet.

Na terenie, objętym zasięgiem powiatowej organizacji PPR, znajduje się 15 kopalń oraz znaczna ilość hut i fabryk. Cieżar gatunkowy tych jednostek przemysłowych w produkcji Zagłębia Śląsko-Dąbrowskiego jest niemały. Trzeba stwierdzić, że w zwycięskiej walce o stu procentowe wykonanie planów w górnictwie i innych gałęziach przemysłu oraz niezbędne oszczędności — poważną rolę odegrały koła terenowe naszej partii, które prowadziły stałą walkę o wydajność pracy, o polepszenie jej warunków, czuwały nad administracją zakładów brały czynny udział w naradach przemysłowych itd.

W całym szeregu wypadków

tylko dzięki czujności peperowców na poszczególnych zakładach pracy nie dopuszczono do aktów sabotażu, organizowanych przez wrogów demokracji i narodu.

W okresie referendum i wyborów peperowcy z katowickiej organizacji powiatowej dawali wzory ofiarnej pracy. Odnaczyli się oni szczególnie w licznych i aktywnych trójkach partyjnych, które stanowiły główną sprężynę szerokiej sieci komitetów obywatelskich.

Nasi towarzysze, pracujący w związkach zawodowych, wykazali również niemało inicjatywy przy usuwaniu różnych bolączek. W tych zaś wypadkach, gdy wykonywanie obowiązków przynosiło trudności i niedomagania agencji wroga starali się podburzyć robotników i stać niepokojem i dezorganizacją — nasi towarzysze niejednokrotnie umieli uspokoić robotników, tłumaczyć im cierpliwie przyczyny trudności wskazując właściwych winowajców.

Trzeba jednak stwierdzić, że przy wszystkich osiągnięciach na wielu odcinkach pracy partyjnej organizacje partyjne nie zawsze stały na wysokości powierzonych im zadań. Były takie wypadki, że poszczególne organizacje nie umiały w odpowiednim momencie zająć szluzowego stanowiska w obliczu trudności na swym zakresie pracy, że nie umiały zareagować na czas na przykład w takich wypadkach, jak nierówno niemy rozdział apro wizacji i materiałów odzieżowych. Były to niewątpliwie poważne niedociągnięcia i w dalszej swej pracy uwaga całej powiatowej organizacji katowickiej będzie musiała być skupiona na tym, by nie dopuszczać do tego rodzaju wypadków, na czas reagować na nie i przeciwdziałać im winnym.

Słabą aktywność wykazała organizacja katowicka na odcinku Związku Samopomocy Chłopskiej przy zwalczaniu wpływów elementów peesłowskich, chociaż w ostatnim czasie sytuacja uległa znacznej poprawie.

Organizacja katowicka poświęciła też zbyt mało uwagi szkoleniu aktywistów. W kursie wojewódzkim wzięło udział nie więcej jak 74 towarzysze. Jest to nie wątpliwie zbyt mała ilość ludzi na tak wielką organizację, jeśli zważyć, że towarzysze ci mają pracować nad wychowaniem tysięcy nowych członków w duchu naszej peperowskiej ideologii.

Najważniejszym jednak niedociągnięciem jest to, że organizacja powiatowa nie zdołała dotąd zwerbować do szeregów partyjnych odpowiedniej do ogólnej liczby członków pracowników u-

mysłowych. Powiatowy Komitet PPR musi wzmocnić swe wysiłki w kierunku zdobycia dla Partii nowych członków spośród inteligencji i ludzi nauki, którzy wraz z robotnikami i chłopami budują i budować będą przyszłość Polski Ludowej.

Przy wielkiej aktywności katowickiej organizacji powiatowej trzeba wskazać na taki niezdrowy objaw w pracy kół i komitetów działających, jakim jest tendencja do wybijania wiecowania i niepotrzebnego gadulstwa. Przeciwno temu Partia powinna wskazać na taki niezdrowy objaw w pracy kół i komitetów działających, jakim jest tendencja do wybijania wiecowania i niepotrzebnego gadulstwa. Przeciwno temu Partia powinna wskazać na taki niezdrowy objaw w pracy kół i komitetów działających, jakim jest tendencja do wybijania wiecowania i niepotrzebnego gadulstwa.

W związku z tym Komitet Powiatowy podzielił duże koda na mniejsze by w ten sposób umożliwić uaktywnienie się większej ilości towarzyszy przez równomierny podział pracy wśród poszczególnych członków kół.

Niemalże są wysiłki i osiągnięcia Komitetu Powiatowego w dziedzinie pogłębienia współpracy z PPS w ramach jednolitego frontu. Wbrew pewnym trudnościom, na jakie ta współpraca ciągle jeszcze napotyka, i to zarówno ze

względem na brak zrozumienia dla sprawy jednolitej ze strony niektórych towarzyszy z PPS, jak i na nieumiejętność współpracy z pepecowcami ze strony niektórych peperowców — organizacja katowicka ma duży zasób doświadczeń zwłaszcza w dziedzinie współpracy dołowych organizacji obu partii, a więc kół PPR i PPS na zakładach pracy. Ta współpraca poszczególnych kół obu partii prowadzi do konstruktywnych rezultatów, pozwala na wspólne rozwiązywanie różnych zagadnień gospodarczych i politycznych, na zacieśnienie stosunków, pomiędzy obiema partiami w ogólności.

Towarzysze katowicy przeżyli poważny smutek drogi w swej walce o stworzenie silnej, masowej i dyscyplinowanej organizacji partyjnej. Najtrudniejszą częścią tej drogi jest przebyte. Nowy Komitet Powiatowy na czele z tow. Proktem, wybrany na ostatniej konferencji partyjnej, składa się z ludzi, którzy zdali egzamin w akcjach ostatniego roku, a zwłaszcza w toku akcji wyborczej i okazali się dobrymi organizatorami i oddanymi Partii aktywistami. Wierzymy, że towarzysze ci, wraz z całą organizacją powiatu katowickiego, potrafią zapewnić dalszy wzrost katowickiej powiatowej organizacji partyjnej.

Pobór do wojska polskiego - świętem młodzieży Młodzież poborową otoczyć opieką społeczeństwa

Na murach Warszawy, jak również we wszystkich miastach i gminach całego kraju rozplakano rozporządzenie ministra Obrony Narodowej i przepisy wykonawcze Rejonowych Komend Uzupelnienia o poborze do Wojska Polskiego rocznika 1926. Pobór ten, jak wiadomo uchwalony został przez Sejm Ustawodawczy.

Pobór przeprowadzany będzie w czasie od 9 kwietnia do 30 kwietnia 1947 roku. — Jednocześnie przed komisjami poborowymi staną ochotnicy trzech młodzieży roczników (1927—28—29).

Służba w Wojsku Polskim, w szeregach sił zbrojnych Odrodzonej Demokratycznej Rzeczypospolitej Polskiej stała się upragnionym celem i przedmiotem dumy szerokiego rzesz naszej młodzieży, w pierwszym rzędzie młodzieży robotniczej i chłopskiej.

Zmienił się również stosunek społeczeństwa, najszerszych mas ludowych do Wojska Polskiego, nie do poznania zacieśniły się tu też więzy wzajemne, Wojsko Polskie, jak nigdy dotąd, związane jest nierozdzielnie z ludem, z całym Narodem. Wojsko Polskie wywalczyło wolność i stoi dziś na jej straży, broni zdobycy lu-

du, twórczej i pokojowej pracy całego narodu i naród to ocenia.

Ludność miejska żywcem i serdecznie spogląda na „naszych chłopaków”, tak schludnie — mimo ciężkie czasy — dziś ubranych, maszerujących w zwartych kolumnach i z ochoczą pieśnią, serdecznie wita ich ludność wiejska. Z tą ostatnią więzy przyjaźni mają szczególne uzasadnienie: Wojsko Polskie pomogło chłopom podzielić ziemię obszarową, a później pomagało im i pomaga teraz w okresach gorących robót w pracy na roli.

Ludność miast i wsi — i sama młodzież — docenia całkowicie i tę doniosłą zmianę, wypływającą z samego oblicza naszego wojska. Oto w Polsce Ludowej służba w szeregach Wojska Polskiego — obok swego zasadniczego celu, jakim jest wyszkolenie bojowe, — stała się prawdziwą szkołą społeczno-obywatelskiego wychowania młodzieży. Dziś wszyscy wiedzą, że pochodzenie robotnicze lub chłopskie nie zamyka młodzieży drogi do awansu i do najwyższych stopni oficerskich. Dziś wszyscy wiedzą, że w wojsku nauczyć się można wielu rzeczy pożytecznych — i dlatego

między innymi młodzież tak gwałtownie się do szeregów naszych sił zbrojnych.

Powołanie w szeregi Wojska Polskiego powinno stać się u nas świętem młodych patriotów — „tych obrońców naszych granic i naszej pokojowej pracy. Musimy stworzyć nową tradycję: pobór do Wojska Polskiego — świętem młodzieży!

Spółeczeństwo powinno otoczyć młodzież poborową prawdziwie troskliwą opieką. Młodzież poborowa w tej naszej trosce znaleźć winna jeszcze jedno potwierdzenie, że spełniany przez nią obowiązek obywatelski pełni dla Rzeczywistej demokracji i jest istotnie obowiązkiem honorowym.

Komitet Centralny Polskiej Partii Robotniczej zwrócił się do wszystkich organizacji partyjnych z apelem, aby zapewniły młodzieży poborowej troskliwą opiekę i pomoc w punktach spotkań (wizytowanie, rozrywki kulturalne i t. p.).

Duże pole do inicjatywy i działalności mają tutaj organizacje społeczne jak Związki Zawodowe, Związek Samopomocy Chłopskiej i Liga Kobiet. Zaliczane są także poczynania, jak urządzanie pogromnych wieczorów w miastach pracy uroczyste odprawiania poborowych w dniu wyjazdu i t. p.

Konieczne jest przeprowadzenie szerokiej akcji politycznej wśród młodzieży poborowej — i częścią z tym, że niedobitki reakcji faszystowskiej nie dają przeleżeć za wygraną. Samogłomy obowiązek spada tutaj na poborowych, członków Polskiej Partii Robotniczej, oraz organizację młodzieży Z. W. M. Komitetu jest tutaj ścisła współpraca z braćmi: Polską Partią Socjalistyczną i organizacją młodzieży OM TUR.

Podnosić uświadomienie społeczeństwa polityczne swego otoczenia, podnosić godność i odwagę obrońców Polski Ludowej — oto klubowe zadanie, jakie spełnia nie zawodnie w szeregach Wojska Polskiego wszyscy demokraci. Wszyscy ci, co rozumieją, jak wielką cenę opłacił nam Naród swą dzielnością i odwagą, nieogłębłą, swą niezawojną „polską drogą” ku dobrobytowi i samostoi.

PCH, a to dzięki osiągnięciom produkcyjnym, które w ostatnich miesiącach wyraźnie zaznaczyły się w przemyśle wókienniczym. Jest rzeczą zrozumiałą, że „Domów Towarowych” mogą tylko w pewnym stopniu uzdrowić sytuację na odcinku wymiany, w każdym jednak razie obok gospodarczego wpływu jaki niewątpliwie wywarą, nauczą również konsumenta, że cena sprzedawca „Domu Towarowego” jest najwyższą ceną jaką należy płacić na rynku za dany towar, bez względu na to, gdzie się kupuje i wszelkie wyższe ceny wpadają w ręce spekulatorów, żerujących na społeczeństwie.

K. DĄBROWSKI

Zdrowa inicjatywa PCH Otwarcie wielkich Domów Towarowych w Katowicach, Bielsku i Gliwicach

W ostatnich dniach zaszedł w

życiu gospodarczym naszego województwa ważny fakt otwarcia wielkich „Domów Towarowych” w Katowicach, Bielsku i Gliwicach. Z inicjatywą Wojew. Oddz. PCH w Katowicach zostały otwarte „Domy Towarowe”, które zarówno co do swej wielkości jak i asortymentu towarów będą miały niewątpliwie wpływ na kształtowanie się cen rynkowych podstawowych artykułów codziennego użytku.

Pierwsze wiadomości wskazują na wielkie zadowolenie z jakim społeczeństwo przyjęło otwarcie „Domów Towarowych”. Zapasy i dostawy towarów, jak nas informują — są znaczne i sprasialają w poważnej mierze bieżącemu zapotrzebowaniu społeczeństwa. Świat pracy będzie się mógł zaopatrzyć w artykuły pierwszej potrzeby, bez opłacania zbędnych ogniw pośrednich, których, niestety, nie udało się dotychczas wyeliminować z obrotu towarowego, czego najlepszym dowodem są różnice między detaliczną ceną kalkulacyjną a istotnymi cenami wolnorynkowymi

— przekraczające ją o kilkadziesiąt, a nawet więcej procent.

Przechodzimy w naszej gospodarce coraz bardziej na obroty komercyjne i przy zmniejszającej się reglamentacji troską Rządu i naszej Partii staje się w coraz większym stopniu zaopatrzenie świata pracy w podstawowe artykuły według godziwej ceny, która nie przekroczy ceny państwowej, o niebędąca marżę zarobkową, dzielącą hurt od detalu. (Osobny rozdział stanowią artykuły spożywcze, którymi zajmujemy się na innym miejscu). Wszelką też inicjatywę, która zbliży konsumenta do producenta która uderzy w elementy spekulacyjne, powodujące w głównej mierze ostatnie zwycięskie tendencje cen na niektóre artykuły, będziemy witać z radością skądkolwiek by ona nie wyszła.

Otwarcie „Domów Towarowych” pomoże sektorowi spółdzielczemu jak i uczciwemu kupiectwu do uzdrowienia rynku detalicznego, który najbardziej dotychczas wymykał się spod kontroli i wpływu Państwa, za-

garniając nieprawdopodobnie

wielką część dochodu narodowego. Elementy spekulacyjne biją na alarm widząc w otwarciu „Domów Towarowych” groźbę dla swych niegodziwych zysków i pod płaszczykiem obrony tzw. „niezależny prywatnej” próbują storpedować tę zdrową inicjatywę. Rzecz jasna, że te próby skończą się niepowodzeniem.

Otwarcie „Domów Towarowych” jest ciosem tylko przeciwko elementom spekulacyjnym a nigdy przeciw zdrowej inicjatywie prywatnej.

Kupiectwo prywatne będzie się mogło w dalszym ciągu, w tej samej a nawet większej mierze niż dotychczas zaopatrywać w

Zagospodarowanie ziemi „bezpąńskiej” na Opolszczyźnie

Na Śląsku Opolskim jest jeszcze około 8 tysięcy ha ziemi nie objętej przez nikogo w posiadanie, ponieważ brak zabudowań mieszkalnych i gospodarczych — niekiedy na przestrzeni całych kilometrów — niesłychanie utrudnia przeprowadzenie racjonalnej akcji osadniczej.

Najwięcej ziemi takiej znajduje się na terenie najbardziej zniszczonego w czasie wojny powiatu głubczyckiego. Obszar „bezpąńskiej” ziemi wynosi tu aż 6,177 ha, a więc przeszło trzy czwarte ogólnej powierzchni takich ziem na całej Opolszczyźnie.

Jesienią 1946 r. ziemi „bezpąńskiej”, których obszar był pier-

wojnie jeszcze większy, częściowo przekazane zostały w tymczasowe użytkowanie Zarządowi Państwowych Nieruchomości Ziemijskich; Związkowi Samopomocy Chłopskiej lub Wydziałem Powiatowym.

Czynnik ten, podjęty się częściowej uprawy, pod warunkiem uzyskania pomocy ze strony Akcji Sielwnej, szczególnie w ziarnie siewnym i sile pociągowej. Tyłko w powiecie głubczyckim przejęły 6.500 ha odgógów. Obecnie wyrażają one gotowość przejęcia do uprawy dodatkowych terenów, o ile otrzymają pomoc w formie nasion, zbóż siewnych, ziemniaków, jak również dostateczną ilość traktorów i materiałów pędnych. Naturalnie udzielenie tej pomocy jest ze wszach miar wskazane, by jak najbardziej zredukować ilość leżącej odgógiem ziemi. Jasne jest jednak, że będzie to tylko rozwiązanie prowizoryczne.

Na dalszą metę niezbędne jest skierowanie tu osadników, którzy zajmą się przy odpowiedniej pomocy odbudowa zniszczonych gospodarstw. Wypadki, także zdarzają się sporadycznie już obecnie, należy więc starać się, by poparcie, udzielone tym pionierom odbudowy szachetko ciastych. (ZAP).

Przygotowania do walki z epizocjami

(c) W związku z rozpoczęciem wiosennej akcji zwalczania chorób zwierząt i szkodników roślin, wojewoda śląsko-dąbrowski wydał zarządzenie do starostów i powiatowych lekarzy weterynarii w sprawie należytego zorganizowania walki z uwagi na stałą groźbę zwalczania niebezpiecznych dla hodowli i rolnictwa epizocji oraz ze względu na istniejące jeszcze źródła chorób, stadniczej koni, jak również pomoru trzody chlewniej.

Zarządzenie nakłada na starostów obowiązek przydzielania dyspozycji lekarzy weterynarii samochodu w wypadku stwierdzenia lub śledzenia źródeł chorób zwierzęcych.

Lekarze weterynaryjni winni otoczyć szczególną opieką zwierzęta z terenów powodziowych, zabezpieczyć bezpłatną opieką lekarsko-weterynaryjną oraz objąć niezwłocznie te tereny akcją szczepień ochronnych (różyczka). W razie potrzeby powinni wystąpić z wnioskami o przydział leków i surowic.

Co pewien czas obszary powodziowe powinny być inspekcjonowane przez lekarzy weterynaryjnych.

Umowa polsko-fińska

Przed kilku dniami została zawarta umowa między Polską a Finlandią, na zasadzie której

Rozwój komunikacji samochodowej w Polsce

Komunikacja samochodowa rozwija się w Polsce coraz pomysłniej.

W początkach roku bieżącego mieliśmy 445 linii autobusowych (w tym 308 linii Państwowej Komunikacji Samochodowej), w porównaniu z 337 w połowie r. ub. (234 P. K. S.).

Długość linii wynosiła w początkach r. b. blisko 41,5 tys. km w porównaniu z 33,6 tys. km w połowie r. ub.

Linie obsługuje 735 maszyn.

W ciągu 1946 r. przewieziono blisko 23.400 tys. pasażerów i zrobiono około 27.900 wozokm.

Akcja oszczędnościowa w przemyśle metalowym

Przemysł metalowy już od dłuższego czasu prowadzi wzmoczoną akcję oszczędnościową. Jednym z najważniejszych odcinków tej akcji jest gospodarka węglem. W wyniku akcji oszczędnościowej w gospodarce węglowej w zakładach CZP. Metalowego, wskutek dokonanych przesunięć w celu zużycia w zamian wyższych — niższych asortymentów węgla, w miesiącu lutym 1947 r. zaoszczędzono sumę 1.176.000 zł.

zobowiązaliśmy się dostarczyć Finlandii w ciągu najbliższych 39 miesięcy milion ton węgla, za co Finlandia przysłała nam w ciągu 15 miesięcy różnego rodzaju artykuły za 12 milionów dolarów.

W ramach tej transakcji otrzymamy 4.000 składanych domków fińskich oraz za 4 miliony dolarów celulozy, miedzi i innych surowców. Nadto Finlandia, jeszcze w tym roku pragnie nabyć 350.000 ton węgla za wolne dewizy. W ogóle Finlandia gotowa jest kupować za dewizy do 2 milionów ton węgla rocznie.

Domki fińskie mają być w pierwszym rzędzie wykorzystane dla rozwiązania problemu mieszkaniowego w górnictwie. W domkach tych osiadłoby 7.000 rodzin górniczych, przybywających z zagranicy.

Uczenie autora POLSKIEGO HYMNU NARODOWEGO

Z Inicjatywą Zarządu Towarzystwa Przyjaciół Nauki i Sztuki w Gdańsku odbyło się w sal Konferencyjnej Zarządu Miejskiego w Sopocie uroczyste zebranie naukowe. Dr. Adam Skalkowski, profesor Uniwersytetu Poznańskiego wygłosił wykład na temat „Józef Wybicki i jego rola dziejowa”. Wspomniane zebranie naukowe było zapoczątkowaniem akcji uczczenia przez społeczeństwo 200-letniczy urodzin Józefa Wybickiego (ur. w Bendaninie pod Kościerzyną dn. 29. 9. 1747 r.), autora polskiego hymnu narodowego.

Pamiętaj o ofiarach wojny!
Złóż datkę na konto Nr. III 5460 z adnotacją „na powodźnian”

Rzemiosło otrzyma surowce

GDANSK. — Dość palącą w tymczas sprawa zaopatrzenia rzemiosła w surowce weszła obecnie na nowe tory dzięki przydziałom uzyskanym przez Rzem. Centralę Zaopatrzenia i Zbytu.

Z tytułu tych przydziałów dla woj. gdańskiego nadeszło już skór twardych wartości 11 milionów złotych, co wpłynie na obniżenie cen wyrobów szewskich. Ponadto Izba otrzymała kilkadziesiąt ton blachy cynkowej, której brak dotychczas dawał się odczuwać.

Podjęte zostały we wszystkich powiatach. Poważną subwencję otrzymał Rzemieślniczy Instytut Naukowy w Gdańsku na rozszerzenie akcji szkoleniowej.

Pomyślnie przedstawiła się sprawa w tworzenia rzemieślniczych spółdzielni pomocniczych dla zaopatrywania warsztatów. Pierwsza tego rodzaju spółdzielnia — wielobranowa powstała w Tczewie. W stadium końcowej organizacji znajduje się spółdzielnia w Elblągu. Prace organizacyjne

PISMO „Rzeczpospolita” i „Dziennik Gospodarczy” — TO CODZIENNY DORADCA KAŻDEGO ZAKŁADU PRACY WSZECHSTRONNIE INFORMUJE O WYDARZENIACH I ZAGADNIENIACH GOSPODARZYCH, SPOŁECZNYCH I POLITYCZNYCH 1187K

Harcerki na Dolnym Śląsku

W chwili obecnej Dolny Śląsk liczy ponad 4 tysiące harcererek, zrzeszonych w Związku Harcerskim Polskiego. Chorągiew dolnośląska Z. H. P. prowadzi szeroko zakrojone akcje obozów i kursów. W okresie zimowym 1946-47 zorganizowano 5 obozów w Kłodzku oraz 5 w innych powiatach.

Poza tym hufce wrocławskie zorganizowały kilka kursów do kształtujących. Ogółem w obozach i kursach wzięło udział ok. 500 harcererek.

Chorągiew żeńska prowadzi działalność służby dziecka, zorganizowanej przez poszczególne drużyny. Ostatnio harcerki zadeklarowały współpracę z P. Z. Z. w zorganizowaniu świetlic dla dzieci autochtonów.

Obrzym przemysłowy na Uralu Z całej Polski

Zakłady przemysłowe, których produkcja w ciągu 1-2 lat stworzyć może od nowa podstawy ciężkiego przemysłu całego państwa — oto zgrubszą określoną charakter „Uralmaszu”, największych w ZSRR Uralskich Zakładów Budowy Ciężkich Maszyn, zwanych powszechnie „fabryką fabryk”.

Zgodnie z planem pięcioletnim „Uralmasz” produkować będzie rocznie kompletne urządzenia 6 wielkich pieców hutniczych największego typu o pojemności 1.300 metrów sześciennych, co zapewni roczny wzrost produkcji surowicy żelaznej o 3.000.000 ton. Ta cyfra przysto jedynie przewyższa globalną cyfrę produkcji rocznej tak uprzemysłowionego kraju, jak Belgia. Dla porównania wskażemy jeszcze, że zdolność produkcyjna nowych wielkich

pieców zbudowanych na „Uralmaszu” w ciągu 2 lat, dorówna niemal produkcji surowicy żelaznej całego przemysłu angielskiego, która w przedwojennym r. 1938 wyniosła 6.761.000 ton.

Nie mniejsze są również rozmiały produkcji maszyn dla górnicstwa. Poczynając od br. zakłady uralskie dadzą rocznie 100 wielkich ekskawatorów (koparki mechaniczne) o pojemności ozerpaka 3 metrów sześciennych. Zdolność wyrotowa tych ekskawatorów, stosowanych na kopalniach węgla, rudy żelaznej itp. — sięga 100 milionów ton rocznie. Największa firma amerykańska, produkująca ekskawatory tego typu, wydaje ich rocznie tylko 60. Zakłady Uralskie produkują ponadto i inne ciężkie maszyny dla kopalni: dźwigi, skeepy itp.

Dla przemysłu naftowego „Uralmasz”, dostarcza 100-tonowe mechaniczne wiertnice, których roczna produkcja doprowadzona zostanie do 250 sztuk. Stworzy to podstawy dla corocznego zwiększenia wydobycia ropy naftowej o 5 mil. ton.

Plan produkcyjny Zakładów Uralskich przewiduje jednocześnie budowę w ciągu roku 2 największego typu walcarki i bloomingów o zdolności produkcyjnej 4 mil. ton wyrobów walcowniczych rocznie.

Produkcję „Uralmaszu” charakteryzuje również wysoki poziom techniczny, który w wielu wypadkach przeciąga wzory zachodnie. Dość wskazać, że walcarki produkujące 4 kilometry szyn na

godzinę lub bloomingi uralskie są całkowicie zautomatyzowane, podczas gdy na podobnych mechanizmach amerykańskich ponad 30 proc. czynności dokonywanych jest ręcznie. Wielkie piece, produkowane w Zakładach Uralskich, zaliczone są do największych w hutnictwie światowym. Stosuje się tu szeroko spawanie elektryczne, lekkie stopy aluminiowe, hartowanie części prądem wysokiej częstotliwości i t. p.

Uralskie Zakłady Budowy Ciężkich Maszyn, znane były jeszcze w latach przedwojennych. Największa ich rozbudowa i rozwój przypada jednak na lata wojenne. Jeśli przyjąć produkcję r. 1940 na 100 proc. to w roku 1944 produkcja „Uralmaszu” wyniosła 670 proc.

Tak zwana rekonwersja, przejście od produkcji wojennej do produkcji pokojowej dokonane tu zostało szybko i bez szczególnych trudności. Już w ciągu zimy 1944 r. gdy armia radziecka zbliżała się dopiero ku granicom Niemiec, inżynierowie i kierownicy „Uralmaszu” ustalili wspólnie plan rekonwersji. W rezultacie zakłady nie przerywały pracy ani na jeden dzień. Poważnych wysiłków dokonano tu również w dziedzinie technicznego przygotowania robotników, z którymi wielu specjalizowało się na produkcji wojennej. W roku 1946 nauczanie objęło 9.500 robotników zakładów. Stworzono poza tym 4 szkoły ogólnokształcące dla młodzieży robotniczej, w której obecnie uczy się przeszło 1.000 osób.

Misja Szwedzka w woj. olsztyńskim

OLSZTYN. Na terenie województwa olsztyńskiego działa Misja Szwedzka. Ostatnio przedstawiciel Misji uruchomił w Szołtyńcu nieprezentorium przeciwgruzińskie, w którym znajduje się obecnie 205 dzieci.

Ruchomy ambulans wetero-czynny Szwedzkiego Czerwonego Krzyża rozpoczął ostatnio pracę na terenie woj. olsztyńskiego. Ambulans wyposażony jest w nowoczesnie urządzone gabinety wetero-czynne, dużą kamerę sterylizacyjną oraz inne, nainnowocześniejsze przyrządy lecznicze.

Huta w Stolicy

koło Szczecina niebawem zostanie uruchomiona

SZCZECIN. Dwa największe przedsiębiorstwa nad których uruchomieniem pracuje się w rejonie Szczecina, to huta w Stolicy i Fabryka Sztucznego Jedwabiu w Żydwinowie. Oddawana huta w Stolicy (północne przedmieście Szczecina) zbliża się ku końcowi. Za kilka tygodni należy się już spodziewać uruchomienia pierwszego wielkiego pieca.

Drugim przedsiębiorstwem jest fabryka sztucznego jedwabiu. Tu prace postępują wolniej, a nawet były obawy, że odbudowa zostanie odłożona. Ostatnio jednakże ogłoszono 4 przetargi na wykonanie ważniejszych prac, tak że można liczyć na częściowe uruchomienie fabryki pod koniec roku.

W Olsztynie rozpoczęto produkcję ceramicznych wyrobów ludowych

OLSZTYN. Jeden z czynnych na terenie woj. olsztyńskiego zakładów ceramicznych rozpoczął produkcję różnych wyrobów sztuki ludowej z gliny. Wyrobione przedmioty cechuje oryginalność, toteż cieszą się one wielkim powodzeniem. Wypalone szorstki na produkowanych przedmiotach oparte są na motywach wiejskich i miejskich.

Tournee zespołu góralskiego

Z inicjatywy Ludowego Instytutu Kultury, objeżdża obecnie Polskę zespół góralski w barw-

nych strojach ludowych z Zakopanego i Sądziej, który występuje przede wszystkim w fabrykach i szkołach. Produkując zespoły, ograniczając się wyłącznie do oryginalnej, żywej i jasnej sztuki ludowej w dziedzinie muzyki, tańca i śpiewu — przyczyniają się do upowszechnienia walorów kultury ludowej wśród młodszych pokoleń.

Zespół góralski został przyjęty w tych dniach przez ministra Kultury i Sztuki ob. Stefana Brykasa i wiceministra ob. Leona Kruczkowskiego, którzy zaprosili na swój publiczny występ, przewidziany w Warszawie niedługo po świętach.

Zakończenie kursu przysposobienia rolniczego i wojskowego

W Lublinie odbyło się zakończenie 10-dniowego kursu przysposobienia rolniczego i wojskowego, zorganizowanego przez Wojewódzki Wydział Oświaty Rolniczej dla nauczycieli szkół powszechnych i członków Związku Samopomocy Chłopskiej. Kurs ukończyło 346 osób.

Rosną zastępy działaczy związkowych

W Bydgoszczy zakończył się kurs dla sekretarzy Pow. Rad Związków Zawodowych oddziału Zw. Zaw. zorganizowany przez OKZZ. Świadectwa ukończenia kursu otrzymało 51 działaczy związkowych z terenu województwa pomorskiego.

Konferencja plantatorów roślin włóknisto-oleistych

Niedawno odbyła się w Warszawie konferencja w sprawie organizacji plantatorów roślin włóknistych i oleistych. W konferencji wzięli udział przedstawiciele Centralnego Urzędu Planowania, Związku Samopomocy Chłopskiej, Zarządu Państwowego Nieruchomości Ziemi, Państwowych Zakładów Hodowli Roslin, Centralnego Zarządu Przemysłu Włóknieniczo-

Postanowiono zorganizować zresztą plantatorów, posiadających odpowiednie sekcje, tak by mogło być ono ośrodkiem opiniodawczym dla władz.

350 ton wikliny i 250 ton koszyków na eksport

Do roku 1939 eksport polskiej wikliny zagranicę wynosił przeciętnie ok. 4.000 ton na sumę kilku milionów dolarów.

W wyniku wojny i dewastacji gospodarki Niemców, ołbrzymia większość naszych plantacji wikliny uległa zniszczeniu, bądź zaniedbaniu. W drugim półroczu ub. roku m. in. Wydział Przemysłowo-Rolny „Społem” przystąpił do organizacji uprawy wikliny na wydzielonych plantacjach i resztkach oraz do skupu wikliny i jej przetworstwa. W pracy tej Wydział Przemysłowo-Rolny oparł się na Związku Plantatorów Wikliny, jak również na przetwórcach chatupniczych i własnych prze-

twórcach. Akcja prowadzona jest na razie w trzech województwach: poznańskim, krakowskim i pomorskim. W kwietniu b. r. Wydz. Przemysłowo-Rolny „Społem” będzie eksportował 350 ton wikliny w najwyższym gatunku oraz 250 ton wyrobów koszykarskich. Zapotrzebowanie na wiklinę i wyroby z niej na rynku światowym jest b. duże.

Plan produkcyjny Zakładów Uralskich przewiduje jednocześnie budowę w ciągu roku 2 największego typu walcarki i bloomingów o zdolności produkcyjnej 4 mil. ton wyrobów walcowniczych rocznie.

Produkcję „Uralmaszu” charakteryzuje również wysoki poziom techniczny, który w wielu wypadkach przeciąga wzory zachodnie. Dość wskazać, że walcarki produkujące 4 kilometry szyn na

Sanatoria nocne w przedsiębiorstwach Z S R R

(RAP) W większych fabrykach i zakładach przemysłowych ZSRR zorganizowano około 350 nowych sanatoriów rozmaitego typu. W sanatoriach nocnych wypoczywa i korzysta z kwalifikowanej pomocy lekarskiej — bez odurzenia od pracy przeszło 25 tys. robotników i pracowników przemysłowych różnych gałęzi przemysłu.

Obecnie sieć sanatoriów nocnych rozszerza się. Organizowanie ich jest przewidziane w wielu umowach zbiorowych, zawieranych obecnie w całym przemyśle radzieckim. W najbliższym okresie sanatoria nocne organizowane będą również przez związki zawodowe; dotyczy to 200 nowych sanatoriów, które obsługiwać będą 6 tysięcy osób.

Rozpoczęły już pracę nowe zakłady leczniczo-profilaktyczne w znanej „Triochgornej Manufakturze” w Moskwie i w Zakładach Metalowych im. Piotrowskiego w Dalejopetrowsku. Organizowane są sanatoria nocne dla robotników Orichowo-Zujewskich Zakładów Włóknieniczych i dla budowniczych maszyn w Stalingradzie. W Zakładach Samochoodowych im. Stalina zostanie otwarte drugie sanatorium tego typu.

Sanatoria nocne mieszczą się w specjalnie dostosowanych gmachach, dysponują gabinetami fizjoterapeutycznymi i inn. urządzeniami.

Helu w kierunku północno-wschodnim. Przejście kałdy kutewi dzienne od 5 do 7 ton ryb.

Pierwsze połowy

Świnoujście. (ZAP) Jak już donosiliśmy, rybacy zachodniego polskiego wybrzeża już ruszyli na połowy. Na terenie Zalewu Szczecińskiego rybacy w ostatnie połowy natrafili na większą ilość sandacza, które dość licznie ukazywały się już na wodach Zalewu. W ciągu pierwszego tygodnia rybacy ze Świnoujścia złowili około 10 ton tej stosunkowo cennej ryby.

Połowów na morzu otwartym jeszcze się nie przeprowadza. Na Bałtyku znajduje się duża łta i wyjazdy na Bałtyk są nadal niebezpieczne. Jednakże już w najbliższym czasie spodziewać się należy również wypadów na Bałtyk. Wówczas ceny ryb znacznie spadną, zwiększy się ilość pracy wędzarniach i przemyśle rybnym, który od szeregu już miesięcy jest po większej części zupełnie bezczynny.

Połowy dalekomorskie i przybrzeżne

Polska flota dalekomorska dotychczas znajduje się poza granicami kraju i kontynuuje połowy na Morzu Północnym oraz Atlantyku. Rybacy polscy łowią śledzie. Uzyskane połowy sprzedawane są w Holandii, gdyż przewóz ich do Gdyni był wskutek złych warunków nawigacyjnych niemożliwy. W tych dniach wychodzi na połowy dalekomorskie trawler „Kastor”, który przez okres „lodowy” na Bałtyku przebywał w Gdyni. W sprawie sytuacji polskiej floty morskiej za granicą wyjechał do Holandii dyrektor handlowy ob. Kukuź.

Ruszyli również na połowy przybrzeżne kury rybactwa. Bardzo dużo zebrało się ich na Helu, gdyż w czasie gdy zamraża zatonę, wiele kutrów przybyło tu z Gdyni i z innych portów wewnętrznych, by kontynuować połowy na otwartym morzu. W chwili obecnej wszystkie te kury wychodzą na połowy. Wyniki połowów są na ogół obfite. Rybacy z powodzeniem łowią dorsze, których ławice trzymają się na wysokości

W myśl uchwały Komitetu Centralnego Polskiej Partii Robotniczej i Centralnego Komitetu Polonij Partii Socjalistycznej o utworzeniu Komisji Medycynej powstała utworzona Powiatowa Komisja Medycyjna na powiat Katowice w składzie, następującym:

1. Dr. Krajewski Mieczysław, delegat z PPR,
- 2) zast. Chruściel Wiktor — delegat z PPR,
- 3) Bąchowski Ignacy — delegat z PPS,
- 4) zast. Dzida Ludwik — delegat z PPS.

Komisja Medycyjna rozpoczęła swą działalność w terenie z dniem 1 kwietnia 1947 r.

Wzywa się do nawiązania wszystkim Komisje Międzypartyjne, celem likwidowania na miejscach wszelkich konfliktów, utrzymujących współpracę Polskiej Partii Robotniczej i Polskiej Partii Socjalistycznej.

Sprawy, których nie da się uzgodnić na miejscu, należy skierować do Powiatowych Kamisarzy Polskiej Partii Robotniczej i Polonij Partii Socjalistycznej, celem rozpatrzenia ich przez Komisję Medycyjn.

Powstanie Powiatowej Komisji Medycynej PPR i PPS w Katowicach

W myśl uchwały Komitetu Centralnego Polskiej Partii Robotniczej i Centralnego Komitetu Polonij Partii Socjalistycznej o utworzeniu Komisji Medycynej powstała utworzona Powiatowa Komisja Medycyjna na powiat Katowice w składzie, następującym:

1. Dr. Krajewski Mieczysław, delegat z PPR,
- 2) zast. Chruściel Wiktor — delegat z PPR,
- 3) Bąchowski Ignacy — delegat z PPS,
- 4) zast. Dzida Ludwik — delegat z PPS.

SZTUCZNY TOR LODOWY NA MIEJSCU DAWNEGO JEZIORA

Na miejscu dawnego jeziora niedaleko Empire Stadion, ołbrzymiego stadionu obliczonego na 100.000 osób — znajduje się wybudowana według projektu inżyniera Williama wspaniała hala sportowa o powierzchni 9300 m kw., przeznaczona latem — dla

sportu pływackiego, a zimą — dla sportu łyżwiarskiego. Zawleża ona basen pływacki o wymiarach 60x18 mtr., który obecnie zamieniony jest na sztuczny tor lodowy o rozmiarach 60x26 mtr. Wzbiegłenie dawnego jeziora, na którym stoi gmach, wykorzystano do zbudowania podziemnej, służącej w okresie wojny jako schronisko dla znanej niemieckiej

kim i natężonej ludności londyńskiej. Hala główna otoczona jest trybunami dla publiczności, posiadającymi oddzielne wejścia i specjalne urządzenia sanitarne, restauracje, bary. Cały gmach posiada konstrukcję żelazobetonową, dach wspiera się na ramach o rozpiętości 72 metrów. Ściany dna dachu są oszklone, a u stóp znajdują się t. zw. ławki wentylacyjne. Pod trybunami przebiegają rurociągi oświetlenia ogrzewania, przez które w lecie przepuszczane są zimne wody. Woda w basenie pływackim oczyszczana jest przez chlorowanie. Największą głębokość wynosi 4 metry, przepięcie olimpijskich 4 mtr, 85 cm. Basen wyposażony jest w światła podwodne i w mechanizm do wytworzenia sztucznych fal. Światło to, często kolorowe, wywołuje nieoczekiwane piękne efekty dekoracyjne.

121)

PIEROWERSZINO

LUDZIE

przełożył: Leopold Lewin

Chłopcy rozumieli go w pół słowa. Felczer wchodził do mnie, stawał na progu chaty, wyprężony, z dłońmi przy boku i hucał:

— Melduję się... — i palcem dotykał tarczy dużego zegarkowego zegarka „ZIM” — przerobionego na ręczny.

Do miało oznaczać: Przybyłem o oznaczonej porze. Potem kaszlał — zadowolony, zmieszany bądź pytający. To także wiele znaczyło. Przyzwyczajam się już do tej manery i bez słowa podawałem mu arkusz papieru. Zemlanko siadał pod światło i pisał. Jego referat także nie był podobny do zwykłych raportów, zaczynających się od słów: „Niniejszym donoszę, że grupa zwiadowcza, wypełniając ważne zadanie, osiągnęła itd...”

Cedula Antoniego Piotrowicza dzieliła się na punkty. Pierwszy zaczynał się: Widziałem... i następowały suche fakty, cyfry, wyliczenia. I można było ręczyć, że było tam wypisane tylko to, co widział własnymi oczyma. A parę zdań umiał. Drugi punkt głosił: Myślę... Była to krótka konkluzja z pierwszego punktu. Jeżeli szło o przesunięcie wojska — to skąd i dokąd, wyliczenie czasu. Jeżeli o formację, to o ich przeznaczeniu itd. Trzeci punkt odbiegał już całkowicie od wzoru. Nosił tytuł: Chłopcy mówią... — i tu w paru zdaniach podawał wiadomości, pochodzące od miejscowej ludności, od leśników. W drodze powrotnej chłopcy przekazywali mu gadki, babskie plotki i starcze mądre wnioski — to również powinien znać i rozumieć zwiadowca — a przy okazji dokarmiali go tłuszczem, chle-

bem czy ogórkami, zdobytymi podczas tych pogawędek.

Po powrocie z Dowład Antoni Piotrowicz wszedł ze zwykłym raportem:

— Melduję się... — i dodał — znad Prypeci.

Tarcza zegara nie wchodziła dziś w rachubę. Odprawiając ludzi na dalsze zwłady, nie wyznaczałem dokładnej godziny powrotu, uprzedzałem tylko, ile dni mogą spędzić na poszukiwaniach i gdzie mają się zjawić. Na wykonanie tego zadania Zemlanko dostał trzy doby, a wrócił piątego dnia.

— Dlaczego tak późno, Antoni Piotrowiczu? — zapytałem, podając mu arkusz papieru.

— Przeprowadziłem się na tamten brzeg.

— A po co?

— Żeby się dowiedzieć Szosa. Czy jest chłona.

— I co?

— Ochrony nie ma.

— Ciekawe...

— Nawet bardzo ciekawe.

— Czyli szosę ochraniają tylko do rzeki?

— Tak jest.

Zdziwiony tym niezwykłym potokiem słów co jeszcze mi powie Antoni Piotrowicz.

— Potem poszedłem brzegiem. W górę rzeki.

— Dokąd?

— Do Jurewicz...

Spojrzałem na mapę. Do Jurewicz w linii prostej było nie mniej niż trzydzieści pięć kilometrów, no i trzydzieści pięć z powrotem. Teraz już jasne, dlaczego Zemlanko się spóźnił. Czekając dalszych wyjaśnień, ale jego rozmowność skończyła się. Usadowił się koło lampy i pisał. Zajrzałem przez jego ramie.

„Widziałem — napisał zwiadowca i po namyśle dodał: — sam. Niemcy mostu w Dowładach nie budują. Nie zwoją nawet drzewa. Drogę ochraniają silnie. Patroluje szosę co dwie godziny. Pancerka kursuje dwa razy dziennie. Poszedłem w górę rzeki. Wszędzie idzie robota. Postawili semafony, a gdzie zostały stare — przemałowali. Wciągnęli na listę wszystkich bojarzy i locmanów. Wydają im racje — dwa pudy na miesiąc”

— Czyżby się przygotowywali do żeglugi?

Zemlanko spojrział na mnie i znów pochylił się nad papierem.

„Sądzę. W ciągu tygodnia zacznie się żegluga na Prypeci... I prawdopodobnie na Dnieprze...”

Po kilku minutach, gdy Zemlanko skończył swój zwyczajny raport, poszedłem do dowództwa. Rudniew przeczytał raport w milczeniu, po czym wręczył go Kowpakowi. Ku mojemu wielkiemu zdziwieniu, Kowpaka od razu pochłonęła możliwość rozgromienia Niemców na rzece.

Mnie polecono zorganizować natychmiast zwłady kontrolne i w czasie, gdy wypełniałem to rozporządzenie, w dowództwie dojrzał już widocznie plan działania. Zastąpił Kowpaka, Rudniewa i Bazymę nad mapą. Mapa była bardzo duża: cała Ukraina, Białoruś i Polska leżały na stole, baseny Wisły, zachodniego Bugu, Prypeci i Dniepru. Uważnie przyjrzałem się niebieskim żyłom rzek, uchwyciłem bieg myśli Rudniewa i Kowpaka i zrozumiałem dopiero, jak wielkiego odkrycia dokonał Antoni Piotrowicz. Znajdowaliśmy się w pobliżu wodnej linii komunikacyjnej, która łączyła Wisłę z Dnieprem, Morze Czarne z Bałtykiem, Ukrainę z Polską i Prusami Wsch. Iniml. Dawno już był przeprowadzony kanał Dniepr — Bug. Niejasno przypominały mi się lekcje geografii i wywierały z pamięci o powodu nieużywaną szosą: Kanał Królewski łączy Morze Bałtyckie z Czarnym. W rzeczywistości jest to stara droga wodna Normanów do Grecji. Ale teraz mapa mówiła wyraźnie: z Wisły przez Bug do Brześcia, a dalej kanałem w dół Piny do Pińska, i dalej Prypeci do Dniepru mogły płynąć statki rzeczne i barki, przewożąc ładunek, wojsko, amunicję, chleb. Jeśli wiadomości, przywiezione przez Zemlankę, są ścisłe — a nie mieliśmy co do tego prawie żadnych wątpliwości — to znaczy, że dowództwo hitlerowskie postanowiło wznowić tę wodną magistralę, którą można przewieźć setki tysięcy ton z Niemiec i Polski na centralny i południowy odcinek frontu. Front przekroczył w tym czasie Don i Doniec i zbliżył się do Desny. Swoim łukiem koło Kurska stał już w dniewskim basenie. Kowpak zapalił się do idei sparisowania żeglugi i wymyślał rozmaite warianty. Bazyma odmierzał na mapie odległości, dodawał szerokość rzeki i wysokość brzegów.

NAJWYŻSZY SZCZYT BALKANÓW

Góra Olimp nie jest najwyższym szczytem pasm górskich, w legających Balkany. Ostatnio dokonane pomiary wykazały, że Olimp ma tylko 2.918 metrów wysokości, a najwyższe szczyty rozciągające się w pasmie górskim Kila nie osiągają 2.800 metrów. Przekonano się również, że szczyt Szardagh, którego wysokość w 19 wieku ustalono na 3080 metrów nie jest najwyższym gdyż po dokładnych badaniach triangulecyjnych okazało się, że najwyższym szczytem, w tym paśmie jest szczyt Ładoban o wysokości 2.700 metrów, a Szardagh jest niższy o wiele...

NOWE LEKARSTWO PRZECIWI MALARI

„PALUDRYNA” nazywa się nowe lekarstwo przeciw malarii, wynalezione przez medyków angielskich. Działa ono szybko i skutecznie. Na 3.172 wypadków leczenia „paludryną” w Stanach Zjednoczonych w 12 wypadkach malaria powtórzyła się. Podobne wyniki osiągnięto również w Wielkiej Brytanii i w Australii.

marka radziecka — wyrób fabryki im. Molotowa (przyp.)

